

LÆS OM: SOMMERHUSEJERE - ELLER KUN JYLLANDS-POSTEN - IMOD MØLLER ?

- KLIMARÅDET: ELAFGIFTERNE MÅ NED - RISIKO VED BIOMASSE
- NABO-ERSTATNINGER DÆKKER DET REELLE VÆRDITAB PÅ HUSE

Vores overblik din tryghed

I et marked med meget skiftende elpriser er det vigtigt at have det fulde overblik over de mange faktorer, som kan have indflydelse på elprisen.

Hos Energi Danmark lægger vi vægt på professionel og troværdig rådgivning og service. Hos os er der ingen løbende bindinger eller indmeldelsesgebyrer.

Til gengæld tilbyder vi de bedste afregningspriser og personlig betjening. Vi anbefaler, at du kontakter os for en snak omkring Fast Pris-sikring af efterårets og vinterens produktion. Det sikrer, at du aldrig kommer på dybt vand.

*Patrick, Power Trader,
Energi Danmark*

NATURLIG ENERGI

udkommer

12 gange årligt som medlemsblad for
DANMARKS VINDMØLLEFORENING
Danske Vindkraftværker i
4.000-7.000 eksemplarer pr. måned

Bladets adresse er:

NATURLIG ENERGI,

Havvej 32, Vrinners Hoved, 8420 Knebel,
Tlf. 86 36 54 65, Telefax 86 36 56 26.

www.naturlig-energi.dk

E-mail adresser:

redaktion@naturlig-energi.dk

abonnement@naturlig-energi.dk

annoncer@naturlig-energi.dk

bogholderi@naturlig-energi.dk

REDAKTION & ADMINISTRATION

Torgny Møller (ansvarshavende redaktør),

Lene Wind, Ole Hansen.

ILLUSTRATIONER

Klaus Albrechtsen

FOTOGRAFER

Kim Kiholm, Nikolaj Skovdal Sønder

GRAFISK & TEKNISK TILRETTELÆGGELSE

Jørgen Sparre, Martin Schultz,

Stefan Detreköy

DANMARKS VINDMØLLEFORENING er en forening
af vindmølleejere og vindkraftinteresserede.

DV'S SEKRETARIAT:

Ellemarksvej 47, 8000 Århus C.

Tlf. 86 11 26 00

Se iøvrigt DV's adresser side 4.

DV'S BESTYRELSE

Kristian Jakobsen (formand), Allerup Bygade 52,

5220 Odense SØ. tlf. 65 95 89 92

Bent Stubkjær, Morsbøl Skolevej 33,

7200 Grindsted, tlf. 75 32 29 04.

Hans Christian Sørensen, Frederiksborggade 1, 4. tv.,

1360 København K tlf. 35 36 02 19.

Verner Olesen, Rugvænget 12,

4900 Nakskov, tlf. 54 92 50 45.

Anker Nielsen, Lemmingbrovej 24,

8632 Lemming, Tlf. 86 85 90 03

Per Bjerke Hansen, Uhrevej 32B,

7330 Brande, Tlf. 20 28 45 05

Jens Petri Petersen, Læsøvej 1,

8940 Randers SV, Tlf. 22112795

DV'S SYNSPUNKTER

udtrykkes i lederen. Synspunkter

fremsat i den øvrige del af bladet er ikke

nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.

Bladets artikler kan frit citeres mod kildeangivelse.

Erhvervmæssig brug af tekst og annoncer
kun tilladt efter skriftlig aftale, jfr. lov om ophavsret.

Årsabonnement 12 numre (for ikke-medlemmer af

Danmarks Vindmølleforening) inkl. Mailnyt og

Naturlig Energi elektronisk kr. 400,00 + moms.

Mailnyt-abonnement inkl. Naturlig Energi elektronisk

for DV-modtagere af det trykte blad kr. 120,00 +

moms årligt.

NATURLIG ENERGI er CSR-partner for

100% for Børnene (www.100pct.org)

NATURLIG ENERGI er produceret miljø-

neutralt ved hjælp af vindkraft og trykt med

vegetabiliske farver på miljøvenligt papir af

Johnsen Offset, Grenaa

ISSN 0106-1127

**NATURLIG
ENERGI**
MÅNEDSMAGASIN

INDHOLD

AFTALER SKAL HOLDES | 5

Politikere skal stå på mål for de beslutninger, de selv har taget. Man skal kunne stole på lovgivning og brede politiske aftaler. Det er selve grundlaget og forudsætningen for folkestyre og demokrati. Den 22. marts 2012 besluttede regering og Folketing en aftale om dansk energipolitik for perioden 2012 - 2020. Nu melder energi-, forsynings- og klimaministeren ud, at regeringen foreslår de kystnære havmøller helt droppet. Begrundelsen er at spare her og nu. Hvis regeringen stadig mener den grønne omstilling skal fastholdes, bliver det en for skatteyderne og elforbrugerne meget dyr besparelse.

AKTUELLE NYHEDER | 6-9 & 12-14

40.000 sommerhusejere er imod kystnære vindmøller og har "stor respekt" for regeringens klimapolitik, hævder grundejerforenings-bestyrelser på medlemmernes vegne i annoncekam-pagne.

De skæve afgifter på energi truer med at gøre den grønne omstilling dyrere end nødvendigt og kan øge udledningen af drivhusgasser, advarer Klimarådet.

Ny undersøgelse bekræfter, at huse ikke falder mere i værdi, end naboerne til nye vindmøller kan få i erstatning.

Om at undgå ekstraregninger ved skift af servicefirma.

Ny lovgivning om miljøvurdering ved planlægning for nye vindmøller.

DANMARKS RADIO OG PROPORTIONERNE | 10

Kurt Rasmussen, som i 25 år var overlæge på Arbejdsmedicinsk Klinik på Herning Sygehus, og fik indgående kendskab til arbejdsmiljøet på Vestas og Siemens, kommenterer Danmarks Radios sommerføljeton, "Vindmølle-skandalen".

FAKTA OM PLANLÆGNING | 21-23

Månedens faktasider handler om planlægning for vindmøller på land, herunder selve processen og myndighedsbehandlingen.

VINDPRODUCERET EL I APRIL OG MAJ | 24-27

Indsamlingen af produktionstal fra landets vindmøller er tilsyneladende ved at være på omgangshøjde hos elselsskaber og Energinet.dk, så vi i denne måned kan bringe vindindeks og andre data for april og maj måneder.

Forsidemotivet er i denne måned fundet i Vendsyssel.

DANMARKS VINDMØLLEFORENING

Ellemarksvej 47
8000 Århus C

Tlf. 8611 2600
Fax 8611 2700

info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Telefontid kl. 8.30-15.00,
fredag dog kl. 8.30-13.00

Energipolitik,
internationalt
samarbejde,
vindmølleplanlægning

Generel rådgivning
og information,
afregningsregler,
arrangementer,
hjemmeside

Generel rådgivning,
regnskab for vindmølle-
lav, forsikringsspørgs-
mål, hjælp til salg af
møller, medlemskab og
kontingent

Gennemførelse af købe-
retsordningen, vindmølle-
økonomi og økonomi-
beregninger, moms-,
afgifts- og skatteregler

Vindmølleplanlægning,
nye projekter, placering
og parkdesign, beregning
af støj, produktion og
rotorskyggekast,
visualiseringer

Nye projekter og
vindmøllelav, beregning
af støj, produktion og
rotorskyggekast,
visualiseringer

Direktør
Asbjørn Bjerre
ab@dkvind.dk
Tlf. 4032 1978

Informationsmedarbejder
Linette Riis
lr@dkvind.dk
Tlf. 8733 1430
Træffes bedst man.-ons. kl. 8.30-14

Regnskabsfører
Lars Knudsen
lk@dkvind.dk
Tlf. 8733 1431

Økonomirådgiver
Jørn Larsen
Grynsevej 3, 4840 Nr. Alslev
jl@dkvind.dk
Tlf. 5443 1322
Træffes bedst man.-tors. kl. 8.30-12

Planlægningskonsulent
Kristian Ditlev Frische
Tlf. 8733 1434
kf@dkvind.dk

Projektrådgiver
Tue Nielsen
Mølledamsvej 1, 5750 Ringe
Tlf. 6267 1959
tn@dkvind.dk

Tekniske konsulenter

Rådgivning om alle tekniske spørgsmål, inspektion af vindmøller eller enkeltkomponenter, f.eks. før udløb af garanti.

Udvidet konsulentaftale og løbende opfølgning med inspektion af møllen hvert eller hvert andet år.

Driftsledelse på transformere, inklusive termografering. Tekniske tilstandsrapporter og analyse af tekniske problemer.

Inspektion med endoskop, der gør det muligt at fotografere lukkede enheder som f.eks. gear, lejer og planetrin.

Analyse af udskiftede oliefiltere. Olieanalyser. Inspektion af vinger ved brug af telefoto.

Rådgivning om vedligeholdelse af møller, uvildige forslag til reparationer eller renovering, bistand i forsikringsager.

Teknisk konsulent
Strange Skriver
Gl. Feggesundvej 134, 7742 Vesløse
Tlf. 9618 1281 / Mobil 2142 4670
ss@dkvind.dk

Teknisk konsulent
Steen Andersen
Møllersmindevej 12, 8752 Østbirk
Tlf. 2049 1319
sa@dkvind.dk

Teknisk konsulent
Steen Nedergaard Buss
Mobil 3059 7949
sb@dkvind.dk

Teknisk konsulent
Poul Kr. Stenvad Madsen
Ravnsbjerg Hegn 23A, 7400 Herning
Mobil 5122 2808
pm@dkvind.dk

Teknisk konsulent
Ole Andersen
Estrupvej 42, Idom, 7500 Holstebro
Mobil 2335 3023
oa@dkvind.dk

TROVÆRDIGHED

AFTALER SKAL HOLDES

POLITIKERNE skal stå på mål for de beslutninger, de selv har taget. Man skal kunne stole på lovgivning og brede politiske aftaler. Det er selve grundlaget og forudsætningen for folkestyre og demokrati.

Men hvorfor dog bruge denne plads til at understrege noget alle ved?

Den 22. marts 2012 besluttede regering og Folketing en aftale om dansk energipolitik for perioden 2012 - 2020.

Aftalen indledes sådan: ”Parterne er enige om, at omstillingen til et Danmark med en energiforsyning dækket af vedvarende energi hviler på troværdige, stabile og langsigtede rammer om den danske energipolitik. Med denne aftale fastlægges konkrete energipolitiske initiativer for perioden 2012 - 2020.”

Troværdige, stabile og langsigtede rammer ...

Hvor er regeringen på vej hen lige nu?

I al fald på konsekvent flugt fra en lang række af de energipolitiske beslutninger, man selv har været med til at vedtage. Det mest groteske eksempel er det farceagtige forløb omkring energiforligets aftale om kystnære møller.

Udgangspunktet for energiaftalen i 2012 var bl.a., at man satte sig som mål, at vi i 2020 skal have 50 procent af Danmarks elforbrug dækket med vindenergi.

Hvordan sikrer man sig så det?

Hvad skal der til af ny vindkraft for at nå målet?

Allerede dengang var det tydeligt, at vindmøller placeret på land kunne producere el meget billigere end vindmøller på havet. Altså startede man med at vurdere, hvor mange MW, man mente at kunne bede kommunerne finde plads til i perioden frem mod 2020. Vel vidende at den nye generation af op til 150 m høje møller kun i langt de færreste tilfælde kan placeres ved udskiftning af eksisterende møller.

Kommunerne skal altså finde nye placeringsmuligheder.

Der skal mere plads til.

Beslutningen blev 1800 MW ny vindkraft på land inden 2020. Resten skulle så placeres på havet. Man vurderede, at 1500 MW på havet var det nødvendige for at nå målet om 50 procent af elforbruget i 2020.

Beslutningen blev at ”Frem mod 2020 øges udbygningen på havet med 1000 MW havmøller og 500 MW kystnære havmøller”. De 1000 MW i store havmølleparker blev fordelt med 600 MW på Kriegers Flak og 400 MW på Horns Rev. Når det blev besluttet, at en del af havmøllerne skulle placeres på kystnære placeringer, var baggrunden forventning om, at der her kunne produceres billigere end med havmøller langt fra land.

Energistyrelsen gik straks i gang med at finde egnede placeringer. Allerede i energiaftalen blev det besluttet: ”Der gennemføres en screening af arealer i første halvdel af 2012 med henblik på at etablere 500 MW kystnære havmøller frem til 2020.”

Der blev fundet en række teknisk egnede placeringer. Efter møder med de involverede kommuner gik man videre med forberedelsen af VVM og udbud for de placeringer, hvor kommunerne havde erklæret sig positivt interesserede. Undervejs skar man ved et bredt forlig i forbindelse med væksttalen i 2014 100 MW væk, således at der blev arbejdet videre med 400 MW, hvoraf 50 MW hele tiden har været udpeget som tænkt anvendt til særlige forsøg.

Vi er altså nede på 350 MW, hvor der til gengæld fra både staten og private firmaer nu er brugt mange millioner kr. på VVM og en række andre forberedelser. Herunder investorerens omkostninger til klargøring af bud, der skal være afleveret inden 1. september.

På dette sene tidspunkt melder energi-, forsynings- og klimaministeren nu ud, at regeringen foreslår de kystnære havmøller helt droppet.

Begrundelsen er at spare her og nu.

Hvis ellers regeringen stadig mener den grønne omstilling skal fastholdes, bliver det en for skatteyderne og elforbrugerne meget dyr besparelse.

Økonomer understreger – senest Klimarådet (se side 8) – at den billigste omstilling opnås med langtidspanlægning og en fastholdt kontinuerlig udbygning. For alle er det vel også en kendt erfaring, at der en gang i mellem skal investeres for at noget kan blive billigere i fremtiden.

Hertil kommer, at de mange ressourcer brugt af Energistyrelsen og private på forberedelsen er spildt. Og at fremtidige investorer vil holde sig væk – de første har allerede trukket sig – med deraf følgende mindre konkurrence ved fremtidige udbud. Eller vil forlange et risikotillæg for at give sig i lag med den danske regering.

Saglige begrundelser er fuldstændigt fraværende.

I skrivende stund ser det ikke ud til, at regeringen kan samle et flertal i Folketinget for forslaget – og dermed for at sprænge energiaftalen.

Uanset hvad man måtte mene om kystnære møller – og meninger er der som bekendt mange af – skal man ubetinget kunne stole på brede politiske aftaler.

170 af Folketingets 179 medlemmer stod bag beslutningen.

MANIPULATION

Sommerhusejere imod møller - eller kun Jyllands-Posten?

Af **TORGNY MØLLER**

I Jyllands-Posten har en række grundejerforeninger i sommerhusområder indrykket en helsides annonce, hvor de opfordrer Folketinget til at opgive kystnære møller og udtrykker ”stor respekt for”, at regeringen har erkendt, at ”den grønne omstilling er løbet løbsk med et tag selv bord for vindmølleindustrien”.

Annoncen hævder at tale på vegne af 40.000 borgere og grundejere. Det gør den ikke, påpeger direktør i Danmarks Vindmølleforening, Asbjørn Bjerre, som også er sommerhusejer og medlem af en af grundejerforeningerne. Han betegner annoncekampagnen som misbrug af bestyrelsesposter.

”Det er et krav fra kommunen, at alle sommerhusejere skal være medlem af en grundejerforening. Især fordi sommerhusejerne selv skal vedligeholde områdets fællesarealer. Men bestyrelserne er ikke valgt

Det foto, som benyttes i Jyllands-Postens annonce, er det øverste. Det nederste er Energistyrelsens visualisering af, hvordan 220 meter høje vindmøller vil kunne ses mindst 4 km fra kysten.

Annoncen i Jyllands-Posten

til at have politiske synspunkter på medlemmernes vegne,” siger han. Han tilføjer, at der også billedmæssigt er tale om manipulation. ”Kystnære” møller

skal ifølge lovgivningen placeres mindst 4 km fra kysten. Man kan selv sammenligne annoncens illustration af vindmøller, der tilsyneladende står helt tæt på stranden med de korrekte visualiseringer på Energistyrelsens hjemmeside.

”Min egen grundejerforening oplyser, at den deltager gratis i annonceringen, da der var uenighed i bestyrelsen. Men stadig er jeg og alle andre sommerhusejere taget til indtægt for annoncens synspunkter,” siger Asbjørn Bjerre.

Jyllands-Postens hjælpende hånd

Til Naturlig Energi forklarer formanden for den pågældende grundejerforening, Ferring Strand Grundejerforening, Kim K. Madsen, at der netop var delte meninger i bestyrelsen, så man valgte at sige nej til tilbuddet om blot at betale, ”hvad man syntes, hver forening havde råd til”, som det udtryktes. Derefter blev Ferring Strand medunderskriver uden at betale noget. Annoncen er udarbejdet ”af for-

skellige, men i sidste ende er det Jyllands-Posten, der har sat den op, og det er også Jyllands-Posten, der har leveret billedet,” forklarer Kim K. Madsen.

Ifølge Jyllands-Postens prisliste koster indrykning af en helsides annonce 117.197 kr. Denne annonce har været med to gange. Hvad angår finansieringen henviser Kim K. Madsen til formanden for Sæmslutningen af grundejerforeninger på Holmsland Klit, Thue Amstrup-Jørgensen.

Thue Amstrup-Jørgensen siger, at ”det er da klart, man ikke har spurgt 40.000 medlemmer”, før man udtalte sig på deres vegne og lod dem betale for annoncerne. Annoncen er udarbejdet af ”forskellige” forklarer han og afviser, at det er Jyllands-Posten. Hvad angår fotografiet er det lavet ud fra en ”matematisk korrekt model af et professionelt firma”, siger Thue Amstrup-Jørgensen, som mener, at Energistyrelsens visualisering må være forkert. Han afviser endelig, at det er Jyllands-Posten, der har leveret fotografiet. ■

Tal vindmøller med os

– vi ved, hvad du taler om

Jyske Bank har et team på fem specialister, der sidder klar til at tale vindmøller med dig – også når det handler om finansiering.

Hos os får du:

- En stærk samarbejdspartner, der har styrken til at løfte store projekter
- Kompetent rådgivning med et stærkt kendskab til branchen
- Fleksible aftaler, der ikke er bundet af flere års uopsigelighed
- Gennemsigtig prissætning med udgangspunkt i CIBOR-renten
- Solid finansiering, der også kan rumme realkredit

Fysisk holder vi til i Holstebro, men vi er klar til at møde dig i hele landet – fra Vendsyssel til Bornholm. Se mere på jyskebank.dk/vindmoeller

JYSKE BANK ERHVERV • ST. TORV 1 • HOLSTEBRO • TLF. 89 89 35 00

Thomas Sekkelund
Erhvervsrådgiver
ts@jyskebank.dk
Tlf. 89 89 36 21

Conni Houmann
Erhvervsrådgiver
conni-houmann@jyskebank.dk
Tlf. 89 89 56 51

 JYSKE BANK

KLIMARÅDET

Skæve afgifter koster dyrt og truer den grønne omstilling

Af **TORGNY MØLLER**

De nuværende afgifter på energi truer med at gøre den grønne omstilling dyrere end nødvendigt og kan øge udledningen af drivhusgasser. Dermed modarbejder de både danske målsætninger og vore internationale forpligtelser på klimaområdet. Årsagen er, at afgifterne fremmer brugen af biomasse på bekostning af ældre varme-pumper og hæmmer udbredelsen af elbiler, der kan fortrænge fossile brændsler på det problematiske transportområde. Derfor fremlægger Klimarådet i sin rapport "Afgifter, der forandrer – forslag til klimavenlige afgiftsoplægninger" en række anbefalinger til regeringen og de politikere, der har nedsat rådet til at rådgive dem. Forslagene hviler på uafhængige faglige analyser af mulighederne, når der tages hensyn til Danmarks forsyningssikkerhed og muligheder for fortsat vækst og udvikling.

Det forhold, at afgifter "er et af de vigtigste værktøjer i den grønne omstilling", og at de "hvis de er rigtigt udformet, kan tilskynde virksomheder og forbrugere til at vælge samfundsøkonomisk fornuftige løsninger baseret på vedvarende energi", som det hedder, går som en rød tråd gennem rapporten.

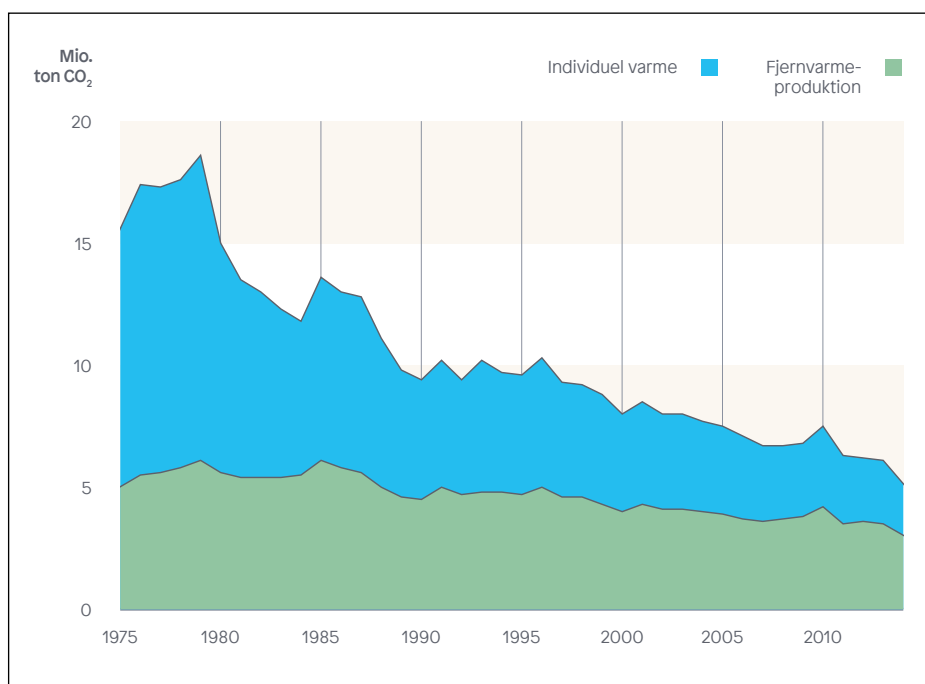
Men afgifter giver i dag staten 68 mia. kr. årligt, og en omlægning kan skabe frygt for, at denne indtægt falder.

"Klimarådets analyser viser dog, at der ikke nødvendigvis vil ske et stort fald ved uændrede afgiftssatser. Det skyldes, at den grønne omstilling forudsætter øget brug af elektricitet, som er pålagt energifgift.

Dog kan det vise sig nødvendigt at sænke afgiften på elektricitet for overhovedet at realisere den grønne omstilling," påpeger Klimarådet.

Denne centrale konklusion fører frem til to anbefalinger fra Klimarådet:

- Hvis formålet med energifgifterne er at beskutte fossile brændsler, bør afgiften på el nedtrappes i takt med, at elproduktionen bliver mindre fossil. I så fald kan det

Det samlede CO₂-udslip fra dansk boligopvarmning på 5 mill. tons kunne elimineres to gange med el fra danske vindmøller, som nu sparer udslip af over 10 mill. tons CO₂ om året.

tabte provenu mere hensigtsmæssigt hentes fra bredere skattebaser. Hvis der er et energisparemål, kan det dog begrunde fastholdelse af en vis energifgift.

- Der bør være klarhed over, hvilke mål og hensyn, der ligger til grund for hver enkelt afgift, og de forskellige komponenter i det samlede afgiftstryk bør så vidt muligt udspecificeres, som det fx i dag er tilfældet med CO₂-afgiften. På den måde sikres størst mulig gennemsigtighed i afgiftssystemet.

Elafgift på varme ned med 30 øre/kWh

Opvarmning medfører herhjemme årligt en CO₂-udledning på 5 mill. tons CO₂, halvdelen fra fjernvarmen, resten fra individuelle olie- og gasfyr.

Teknologien til grøn omstilling findes allerede, anfører rapporten, oveni købet til konkurrencedygtige priser. Men mange fjernvarmeverker omstiller i dag fra kul til biomasse, og private installerer træpillefyr. Den tendens vil forstærkes de kom-

mende år, advarer rådet, fordi man vælger biomasse frem for ældre varmepumper alene fordi biomasse i modsætning til el er afgiftsfri og dermed – for øjeblikket – er privatøkonomisk billigst. Disse investeringer, som binder mange år frem, kan komme til at koste samfundet dyrt:

"Samfundsøkonomisk er ældre varmepumper billigere end biomasse, men der er høj afgift på el til opvarmning, og biomasse er fritaget for afgifter. I dag er biomasse derfor privatøkonomisk billigere end varmepumper, hvilket gør, at flere vælger denne form for opvarmning.

Dermed bliver den grønne omstilling dyrere for samfundet end nødvendigt. Klimarådet har derfor regnet på virkningerne af en nedsættelse af afgiften på el til varme og finder, at det kan give en samfundsøkonomisk gevinst på næsten 1 mia. kr. årligt."

Rådet foreslår, at afgiften på el til opvarmning bør sættes ned med ca. 30 øre pr. kWh. Hvis PSO-tariffen er fjernet fra elregningen, skal nedsættelsen være tilsva-

rende mindre. Afgiftsnedsættelsen bør ske snarest for at undgå samfundsøkonomisk u hensigtsmæssige investeringer i biomasse de kommende år.”

Risikoen ved at satse på biomasse

Klimarådet erkender, at Danmark ser ud til at kunne opfylde sine klimaforpligtelser frem mod 2020, men påpeger, at bag tallene skjuler sig et øget forbrug af biomasse, som i modsætning til kul, olie, gas og el er afgiftsfri, og en øget CO₂-udledning i den sektor, der ikke er kvotebelagt. Det risikerer at ramme Danmark, når der frem mod 2030 formentlig skrues op for

reduktionstempoet i landbrug og transport, advarer rådet.

Danmark må forvente et reduktionskrav på 40% for vejtransporten i 2030. Det svarer til tæt ved en million elbiler eller andre ”nuludslipbiler” i 2030. Tallet er usikkert, erkender man, men det viser omfanget af udfordringen. Derfor bør Danmark anlægge et mere langsigtet perspektiv. Anbefalingen lyder på at indføre fradrag afhængig af batteristørrelsen for elbiler og fjerne registreringsafgiften for billige og meget energieffektive elbiler. “Alle partier i Folketinget synes at være enige om, at beskatningen på elektricitet skal sættes ned, så der er et økonomisk

incitament til at bruge el i varme- og transportsektoren. Politikerne bliver straks mere tavse, når de skal pege på, hvor skatbidraget skal komme fra. Nu anviser Klimarådets rapport fornuftige, langsigtede løsninger, der er samfundsmæssigt stærkt fordelagtige. De bør studeres grundigt, før man tager beslutninger,” siger Danmarks Vindmølleforenings direktør Asbjørn Bjerre i en kommentar. Klimarådet er et ”uafhængigt, rådgivende ekspertorgan, der skal fremme et fagligt sammenhængende beslutningsgrundlag for Danmarks klimapolitik”. Rådet blev oprettet med Klimaloven fra juni 2014. ■

CONCEPT WIND SERVICE
VESTAS - NEG MICON - NORDEX

- FASTE PRISER PÅ SERVICE INKLUSIV 20 ÅRS EFTERSYN
- OVERVÅGNING
- REPARATIONER ORIGINALER RESERVEDELE
- KØB OG SALG NEDTAGNING AF VINDMØLLER
- FAST LAV PRIS PÅ KØRSÉL
- SCANNING OG REPARATION AF VESTAS V47 VINGER

CERTIFIED BY
DANSK INSTITUT FOR CERTIFICERING
ISO 9001:2008
www.dic.dk

ISO 9001
CERTIFICERET

Kontakt:
Concept Wind Service, Brunde Vest 2,
6230 Røde Kro
Tlf. 5155 7050 / 6165 6050
mail@conceptwind.com
www.conceptwind.com

Find os på
facebook.

**DIN VINDMØLLE
ER I SIKRE HÆNDER**

Når det drejer sig om at sikre dit udbytte og holde din vindmølle kørende, er Connected Wind Services et naturligt valg grundet vores erfaring, fleksible løsninger og engagement.

Drag fordel af en af Europas største uafhængige serviceudbydere og vores omfattende viden om vedligeholdelse af vindmølleparker, som vi har opbygget siden 1987.

Vores mere end 45 serviceteams består af erfarne serviceteknikere, der med stor viden og engagement sikrer dig den bedst mulige opetid, effektivitet og udbytte.

Telefon: 8623 0155
E-mail: sales.dk@connectedwind.com
Web: www.connectedwind.dk

CONNECTED
WIND SERVICES

ALL YOU NEED

DR satser igen på sensationsjournalistik

Af Kurt Rasmussen

Speciallæge i arbejdsmedicin, lektor, phd

På 3. uge kører DR1 på sagen om arbejdsmiljø i vindmølleindustrien – som trækker ringe i vandet til store dele af pressen, arbejdsmarkedets parter, offentlige myndigheder og beskæftigelsesministeriet.

På et forvrænget grundlag.

Endnu engang profilerer 21-Søndag sig på den store dybdøbende journalistik, der afdækker skandaler indenfor bl. a. arbejdsmiljø. Problemet er bare, at man ikke har gjort sit hjemmearbejde ordentligt – det er ganske enkelt dårligt journalistisk håndværk. Og det har jo konsekvenser: 21-Søndag er dagsordensættende med hovedhistorier, som hypes med teasers adskillige dage i forvejen. Der afsættes ressourcer hos myndighederne, sættes initiativer i gang, og arbejdere og befolkning opskræmmes.

Jeg har i 25 år været overlæge på Arbejdsmedicinsk Klinik, Herning Sygehus, i hvis optageområde Vestas og den ene af Siemens-fabrikkerne ligger, og jeg har et indgående kendskab til disse virksomheder. Jeg gik på pension fra denne stilling for et år siden og udtaler mig her som privatperson. Af fortrolighedshensyn kan jeg naturligvis ikke give detaljer, men dog komme med et par betragtninger, der forhåbentligt kan bidrage til at nuancere debatten.

For det første er sagen blæst ud af proportioner. 84 arbejdsbetingede lidelser på Vestas over 10 år på en virksomhed med 1000 ansatte, hvor der arbejdes med farlige stoffer. Både i absolutte og relative tal er der tale om relativt få tilfælde. Naturligvis burde tallet være 0, men sådan er virkeligheden bare ikke ude på arbejdspladserne. Så når ministeren og andre gode folk bedyrer, at man skal kunne gå på arbejde i Danmark uden at blive syg, så stemmer det ikke med, at der årligt anmeldes 20.000 arbejdsbetingede sygdomme og 50.000 ulykker til

Arbejdsskadestyrelsen – og disse tal er endog behæftet med væsentlig underangivelse.

For det andet blander man forskellige arbejdsmiljøfaktorer og helbredsudfald sammen, så det er umuligt for offentligheden at vurdere, hvad der er op og ned – med mindre man er læge og arbejdsmediciner. Epoxy kan give allergi og eksem. Det er det, som er langt den hyppigste problemstilling i vindmølleindustrien, og som man i dag de fleste steder har rimeligt styr på. Det har ikke været let – vindmøllevinger er meget store emner, og at styre en sådan produktion er noget vanskeligere, end når man laver ski, som også fremstilles i epoxy. Eksemet forsvinder i langt de fleste tilfælde, hvis man ikke længere udsættes, dvs. omplaceres til epoxyfrit område på virksomheden eller ophører på virksomheden. Isocyanat, som hos Siemens anvendes i en mindre specialafdeling er helt andet stof, hvor problemet er, at det kan medføre astma, som kan være en mere alvorlig sygdom end eksem.

For det tredje skræmmer man i denne som flere andre af 21-Søndags såkaldte skandalesager den arbejdende befolkning unødigt vedr. kemiske stoffer. Epoxy er mistænkt kræftfremkaldende, fortæller DR-journalisten. Ja, det var det for 30 år siden, og

siden er der lavet talrige undersøgelser, der ikke kan bekræfte mistanken.

For det fjerde ryger skylden på de forkerte. Her har Arbejdstilsynet måttet stået for skud, og de har i denne – såvel som det generelt er tilfældet – i det store og hele gjort deres arbejde godt. De arbejdsmedicinske klinikker og Arbejdstilsynet har et godt og velfungerende samarbejde, bl. a. om sager som denne. Arbejdstilsynet kunne selvfølgelig besøge virksomhederne noget oftere. Det er bare ikke så nemt, når man, som det lige er sket under nuværende regering, er blevet beskåret med 15% i et hug. Og heller ikke så nemt, når arbejdsmarkedets parter udstyrer Arbejdstilsynet med at skulle håndtere virksomheder, der køber sig fri af Arbejdstilsynets besøg via certificeringsordninger. I realiteten er det et skilt på indgangsdøren (en smiley), der fortæller, at her er vi godkendte til at have styr på arbejdsmiljøet, og Arbejdstilsynet er forment adgang, med mindre de kan dokumentere, at det modsatte er tilfældet. Vi oplever fra arbejdsmedicinsk side jævnligt, at certificeringssystemet dækker over et kritisabelt arbejdsmiljø.

Afskaffelse af certificeringsordningen kunne have været et positivt udkomme af denne debat. Men heller ikke det kan vi forvente. I fredags var ministeren i samråd, hvor det var et af punkterne – resultat: Vi laver et serviceeftersyn.

Der har været arbejdsmiljøproblemer i vindmølleindustrien – de fleste af dem er løst. Der er masser af arbejdsmiljøproblemer i Danmark i andre fag og brancher, som der i højere grad burde rettes opmærksomhed og ressourcer på. I slakteribranchen og mange fag i byggeanlægssektoren er der store arbejdsmiljøproblemer med alvorlige lidelser i arme-skuldre og nedslidning. Det gælder også SOSU-hjælpere med rygskader og nedslidning. Det gælder også socialrådgivere og mange faggrupper med langvarige stress-tilstande. Det gælder de 100.000, der rammes årligt af arbejdsulykker osv osv. ■

Professionel rådgivning og regnskabsassistance

Revisionsfirmaet Ole Vestergaard
Statsautoriserede revisorer

STATSAUTORISERET REVISIONSAKTIESELSKAB
BAKKEVÆNGET 16 - 8990 FÅRUP - WWW.OLV.DK
TLF. 87828900 - FAX. 86443966 - CVR. 31501741

OPTIMER AFKASTET PÅ DIN TYSKE VINDMØLLE

Vi er den simple forbindelse til et komplekst marked

Eurowind Energy A/S driver pt.
700 MW, heraf 600 MW i Tyskland.
Derfor har vi:

- Løbende overvågning
- Egne reservedele på lager
- Lukrative aftaler om forsikring, service og strømsalg
- Adgang til en bred vifte af specialiserede underleverandører

Kontakt Michael H. Skov på 5134 1213 eller mhs@ewe.dk | ewe.dk

Regionale medlemsmøder om

Økonomi, teknik og aktuel politik

Information, erfaringsudveksling og debat om emner af særlig interesse for ejere af vindmøller

Aktuel orientering

Danmarks Vindmølleforening orienterer om aktuelle politiske spørgsmål af interesse for mølleejere.

Økonomi og elhandel

Elmarkedet, elprisudvikling og prognoser.
Valg af salgsaftale (spot, fastpris mm).
Hvordan får vindmøllestrømmen højere værdi?

En repræsentant for et elhandelselskab og Danmarks Vindmølleforenings konsulenter

Teknik

Driftsovervågning: Hvordan optimeres vindmøller, således at de producerer maksimalt og driftssikkert og får færrest mulige reparations- og driftsomkostninger?

Vinger og gearkasse: Tilstandsvurdering.
Hvordan undgår man fejl og nedbrud?

Eksempler på reparationer og reparationsomkostninger

Erfaringer med serviceaftaler og forsikring.

Dine problemer og oplevelser.

Danmarks Vindmølleforenings tekniske konsulenter

Der er på alle møder plads til erfaringsudveksling, spørgsmål og debat.

Møderne begynder kl. 19 og slutter senest kl. 22.

Møderne er kun for medlemmer.

Entré kr. 55,- inkl. kaffe og kage.

Tilmelding senest 5 dage før mødet på www.dkvind.dk.

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

Torsdag den 29. september

Vestjylland

*Jysk Energi A/S,
Skivevej 120, 7500 Holstebro*

Tirsdag den 5. oktober

Vestsjælland

*Landboforeningen Gefion,
Fulbyvej 15, Sorø*

Tirsdag den 11. oktober

Østjylland

*SEGES, Agro Food Park 15,
8200 Aarhus N*

Torsdag den 27. oktober

Fyn

*Patriotisk Selskab,
Ørbækvej 276, 5220 Odense Ø*

Onsdag den 2. november

Nordjylland

*LandboNord, Erhvervsparken 1,
9700 Brønderslev*

Tirsdag den 8. november

Syddjylland

*Sønderjysk Landboforening,
Billundvej 3, 6500 Vojens*

Torsdag den 10. november

Sydsjælland og øerne

*Dansk Landbrug Sydhavsøerne,
Agrovej 1, 4800 Nykøbing F*

UDBYGNING

Ny lovgivning om miljøvurdering

Af Kristian Ditlev Fritsche
Planlægningskonsulent i Danmarks Vindmølleforening

Folketinget vedtog den 10. maj ny lovgivning om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Med den nye lov er reglerne om miljøvurdering efter SMV-direktivet og VVM-direktivet blevet samlet i deres egen, selvstændige lov i Danmark. Processerne for miljøvurdering af planer og programmer (SMV) og miljøvurdering af konkrete projekter (VVM) har en række lighedspunkter, og i mange tilfælde vil der skulle gennemføres miljøvurderinger på begge stadier frem mod realiseringen af et konkret projekt. Lovgiver har derfor set det som en fordel at sammenskrive de to regelsæt og derved give et bedre overblik over det samlede sæt af procedureregler, der gælder for miljøvurderinger. Desuden har lovgiver benyttet muligheden til at gennemføre en mere tekstnær implementering af de nævnte EU-direktiver for at undgå ”overimplementering”.

Loven medfører bl.a., at der ikke længere skal udarbejdes kommuneplanretningslinjer for ”VVM-pligtige” projekter, som en del af miljøvurderings-arbejdet.

”Miljøvurderings-tilladelsen” bliver nu miljøvurderingsprocessens centrale ”afgørelse” for så vidt angår konkrete projekter. Loven medfører også, at bygherren nu får det formelle ansvar for miljøkonsekvensrapporten i forbindelse med konkrete projekter – herunder ansvaret for at rapporten er udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter. VVM-redegørelser blev for ofte lavet af bygherren og dennes rådgiver, så arbejdsmæssigt kommer dette nok ikke til at medføre de store ændringer. Men bygherreansvaret for miljøkonsekvensrapporten er noget nyt. I denne forbindelse skal det nævnes, at miljøvurderingsmyndigheden nu er blevet forpligtet til at udarbejde en ”indholdsfortegnelse” for miljøkonsekvensrapporten, så bygherre ikke skal tage stilling til, hvad der er relevant at medtage i rapporten.

Ønske om en forenkling

I forhold til vindmølleprojekter er der sket en interessant ændring i de bilag der

bestemmer, hvorvidt et projekt er miljøvurderings-pligtigt eller ej. Tidligere var vindmølleprojekter af en vis størrelse (mere end 3 møller eller mølle(r) højere end 80 m) altid VVM-pligtige, mens mindre projekter skulle screenes for VVM-pligt. Fremover skal miljøvurderingsmyndigheden (oftest kommunen) for alle vindmølleprojekter afgøre ved screening om projektet er miljøvurderings-pligtigt eller ej. Husstands vindmøller, der tidligere også skulle VVM-screenes, er nu helt undtaget for VVM-pligt.

Denne ændring kan tolkes som et ønske fra lovgiveres side om en ”forskydning” af niveauet for, hvilke vindmølleprojekter, der skal underkastes en formaliseret miljøvurdering, så færre vindmølleprojekter - alt andet lige i fremtiden skal underkastes en formaliseret miljøvurdering. Dette betyder dog ikke, at miljøhensyn fremover ikke vil blive inddraget i sager om tilladelser til ”ikke-miljøvurderingspligtige” vindmølleprojekter. Alle vindmølleprojekter forudsætter en afgørelse efter planloven, og et af planlovens centrale formål er at sikre behørig hensyntagen til natur og miljø.

WINDTURBS SERVICE KONCEPT

MAKSIMERER OPDETIDEN PÅ DINE VINDMØLLER.

VI SERVICERER HELE DANMARK.

Bestil et uforpligtende møde og lad os dokumentere, hvordan Windturbs' service koncept maksimerer opdetiden og indtjeningen på dine møller.

Ring 8651 8181.
www.windturbs.com

WINDTURBS
Wind Turbine Services

Få mere ud af din vindmølleinvestering!

Vindenergi Danmark tilbyder en række elprodukter, der øger værdien af den strøm, der produceres på danske vindmøller

Vindenergi Danmark

– vi passer på **din grønne investering**

Vindenergi Danmarks **Kvartalspulje**

Med tilmelding til kvartalspulje er vindmølleejeren sikret en fast pris for et kvartal ad gangen uden selv at skulle bekymre sig om timingen

Vindenergi Danmark sælger den forventede produktion for det kommende kvartal på vegne af de vindmøller som er tilmeldt kvartalspuljen

---

Se udførlig produktbeskrivelse på www.vindenergi.dk under Salg og Afregning/Produkter/Kvartalspulje

FRA TEKNISK AFDELING

Undgå ekstra-regninger ved skift af servicefirma

Af Steen Andersen

Teknisk konsulent i Danmarks Vindmølleforening

I forbindelse med ønsket om at reducere omkostningerne til drift af møllerne, særligt for de lidt ældre møller, udtrykker mange medlemmer fortsat interesse for, og overvejer ofte muligheden for at skifte serviceudbyder.

Som konsekvens har Danmarks Vindmølleforenings tekniske konsulenter valgt at tilbyde en ny type inspektion til stærkt reduceret pris i forhold til de kendte tilstandsrapporter, der typisk har været brugt ved udløb af fabriksgaranti samt ved køb og salg af brugte møller.

Vi kalder den nye type inspektion for Inspektion ved serviceskifte. Der er tale om en inspektion, som er en mellemting

mellem de kendte tilstandsrapporter og de noget mindre omfattende kontrolinspektioner.

En inspektion ved serviceskifte giver et rigtig godt billede af møllens generelle tilstand, og i hvilket omfang møllen er velserviceret. Der rettes størst fokus på at give et øjebliksbillede af møllens tilstand her og nu.

Rettidig omhu er stadig en god idé

Vi anbefaler, at få foretaget dette øjebliksbillede af møllens tilstand, inden serviceaftalen med det nuværende servicefirma ophører.

Det bør overvejes at få foretaget endnu en inspektion efter ca. 1 år med den nye serviceudbyder.

Vi har ofte erfaret at en ny serviceudbyder præsenterer mølleejeren for flere anmærkninger med adresse til tidligere foretagne servicearbejder. Her kan en

uvildig inspektion være meget gavnlig.

Ligesom det er vigtigt at sikre, at der ikke er hængepartier, som burde varetages af den nuværende servicevirksomhed eller måske ligefrem påhviler denne at få udbedret.

Og endelig er det betryggende at få vished for, at den nye serviceudbyder lever op til forventningerne.

Prisen for møller op til 1499 kW er 5.900 kr., for møller på 1500 kW og større koster det 7.900 kr.

Hvis din møllenabo også bestiller et eftersyn samtidig, tilbydes i begge en rabat på 5%, hvis begge møller står indenfor 15 minutters kørsel fra hinanden. Det gælder naturligvis også, hvis der er samme ejer på to eller flere nabomøller. Alle priser er eksklusiv moms, inklusive kørsel og rapport i PDF format.

Inspektioner bør bestilles med minimum 3 ugers varsel.

VINDMØLLER SOM NABOER

ERSTATNINGER DÆKKER DET REELLE VÆRDITAB

Endnu en analyse, denne gang en syv-årlig undersøgelse, afliver myten om, at naboer til vindmøller ruineres, fordi en vindmølle placeres nær huset.

Undersøgelsen er gennemført af COWI samarbejde med forskere fra Københavns Universitet, der tidligere har lavet en tilsvarende undersøgelse, som blot i hovedsagen omfattede ældre vindmøller.

Den nye undersøgelse omfatter et stort antal vindmøller opført 2008-2015 og inkluderer 75 konkrete afgørelser fra taksationsmyndighederne. Den korte version af analysen er: Vindmøller påvirker ejendomsværdien, men i et moderat omfang, der ligger indenfor den værditabsersatning, som tildeles via taksationsmyndighederne.

“Med andre ord kan man konkludere, at uafhængige aktører af vindmøllebranchen skyder med solid dokumentation en pil gennem en af de mest sejlivede myter om ruinerende af naboerne på grund af tab af ejendomsværdi. Og naboerne får den erstatning, de er berettiget til. Systemet fungerer”, siger direktør i Danmarks Vindmølleforening Asbjørn Bjerre.

Vestas Vindmøller Købes

Til fortsat drift - defekte - til nedtagning
Tlf. 51557050
sydjyskwindkraft@mail.dk

Fakta om vindenergi?

Find dem på
www.dkvind.dk

Husstandsmøller

TEMADAG

Fredag den 9. september i Fredericia

Information og erfaringsudveksling, debat, netværk, udstilling med møllefirmaer

Program

9.00-10.00

Kaffe/the og rundstykker Møllefirmaer udstiller

10.00

Velkomst

*Kristian Ditlev Frische, konsulent,
Danmarks Vindmølleforening*

10.10

De nye regler for støtte til husstandsvindmøller

*Louise Rønne Christensen, sektionschef,
Energinet.dk*

10.40

Nyt fra Energistyrelsens Godkendelsessekretariat for Vindmøller

*Peggy Friis, chefkonsulent,
DTU Vindenergi*

11.05

Nyt fra den tekniske front

Nye husstandsvindmøller, vinterens havarier og problemer med de nye elektroniske elmålere.

*Strange Skriver, teknisk konsulent,
Danmarks Vindmølleforening*

11.30

Sådan kan man regne på husstandsmøller

Sådan kan du analysere produktionen af din eksisterende mølle.

Det nye beregningsværktøj til husstandsvindmøller "myWindTurbine.com" præsenteres.

I frokostpausen vil der være opstillet PC'ere, hvor du har mulighed for at afprøve værktøjet og lave din egen gratis beregning, samt diskutere den med Morten og Andreas.

Morten Thøgersen, leder af Vindenergi-afdelingen, EMD International A/S

*Andreas Bechman, seniorforsker,
DTU Vindenergi*

12.00

Frokost Netværk, mulighed for at prøve beregningsværktøj og møllefirmaer udstiller

13.30

Drift og vedligeholdelse

*Kim Bilskov, Cirkel Energi
Thomas Poulsen, TP-mølleservice
Leif Pinholt, THYMøllen*

14.00

Testcenter for husstandsvindmøller

Fortid, nutid og fremtid.

*Tonny Brink, Nordisk Folkecenter for
Vedvarende Energi*

14.30

Kaffe

14.45

Brancheforeningen for husstandsvindmøller

Værdien af en brancheforening for fabrikanter, importører og leverandører af husstandsvindmøller - for branchen og møllejerne.

*Anders Ztorm, bestyrelsesmedlem,
Brancheforeningen for husstandsvindmøller*

15.05

Fremstilling og salg af husstandsmøller i Danmark

Hvad skal der til for at en dansk produktion kan opretholdes?

Leif Pinholt, THYMøllen

15.20

Hvorfor husstandsmøller?

Husstandsmøller i et politisk perspektiv

*Asbjørn Bjerre,
Danmark Vindmølleforening*

15.30

Tak for denne gang

Praktiske oplysninger

Tid Fredag den 9. september 2016

Sted Messe C, Vestre Ringvej 101, Fredericia

Pris 575 kr. (ikke-medlemmer 950 kr.)

Tilmelding på www.dkvind.dk senest 2.9.

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

**Erfa- og informationsmøde
fredag den 23. september**

Din vindmølles teknik - nu og i fremtiden

En temadag tilrettelagt specielt for - og af - mølleejere

Løbende erfaringsudveksling mellem møllejere og en kontinuerlig kontakt til foreningens tekniske konsulenter er yderst værdifuld for såvel møllejere som foreningen. Med god vidensdeling står vi stærkere og den enkelte kan spares for store omkostninger og ærgrelser.

Alle møllejere har her mulighed for erfaringsudveksling med ejere af møller af samme fabrikat og ydelse.

Alle spørgsmål kan tages op for kvalificeret og uvildig rådgivning. Er der helt specielle forhold, der ikke umiddelbart kan afklares, følger vindmølleforeningens tekniske konsulenter op på problemerne.

Foreningens tekniske konsulenter vil være til stede.

Der bliver hele dagen plads til erfaringsudveksling og til at få svar på dine spørgsmål.

Praktiske oplysninger

Tid Fredag den 23. september kl. 9.30-16.00

Sted Vingsted Hotel & Conferencecenter
Vingsted Skovvej 2, Bredsten

Pris kr. 550,- incl. forplejning.
Arrangementet er kun for medlemmer af
Danmarks Vindmølleforening

Tilmelding Senest 16. september på www.dkvind.dk

Sammen med tilmelding er du velkommen til at komme med emner/spørgsmål, du ønsker taget op på temadagen, men gerne i god tid.

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

e for mølleejere r 2016 i Vingsted

niske udfordringer

Program

9.30-10.00

Indskrivning og kaffe

10.00 - 10.10

Velkomst

*Asbjørn Bjerre, direktør,
Danmarks Vindmølleforening*

10.10 - 10.30

Vindmøllers levetid

Alle møller skal ved det 20. år (design-levetiden) have en ekstra inspektion.

I forbindelse med denne lovpligtige inspektion vurderes bl.a. vindmøllers strukturelle dele.

Hør hvad du kan bruge inspektionen til.

Peggy Friis, chefkonsulent, DTU

10.30 - 10.50

Tilpasning af forsikringer

Den rigtige forsikring er et mix af det rigtige indhold til den rigtige pris.

Har du kikket dine forsikringer efter for nylig?

*Michael Andersen, forsikringsrådgiver
Dansø Forsikringsmæglere*

10.50 - 11.15

OEM-aftaler

Hør om faldgruberne i service- og OEM-aftaler.

Eksempler på uheldige formuleringer og deres konsekvenser.

Ved du, hvad der står i din aftale?

*Elvir Mesanovic, advokat,
Advokatkompaniet*

11.15 - 12.00

Tilsyn, vedligeholdelse og tilfredshed med service

Opgradering af overvågningsudstyr til eksisterende møller.

Har du kontakt med din mølle?

Lovpligt inspektion af transformere og dens sikkerhedsudstyr.

Nye typer driftslederaftaler.

Hvad finder Danmarks Vindmølleforenings konsulenter lige nu ved inspektioner i møllerne?

Aktuelle erfaringer og spørgsmål.

Resultat af den seneste tilfredshedsundersøgelse af servicefirmaer.

*Danmarks Vindmølleforenings
tekniske konsulenter*

12.00 - 13.00

Frokost

13.00 - 13.45

Vindmøller som "aktiver" nu og i fremtiden

Hvordan indpasses vindmøllestrøm bedre i el-nettet.

Hvilke tekniske udfordringer står vindmøllerne overfor fremover.

Fremtidens vindmøller - et kig i krystalkuglen.

*Henrik Stiesdal, fhv. teknologichef ved
Siemens Wind Power*

13.45 - 14.00

Kaffe

14.00 - 16.00

Erfaringsudveksling i fabrikatgrupperne

Erfa-mødet er relevant både for ejere af ældre og helt nye møller.

Foreningens tekniske konsulenter deltager i møderne og har forberedt spørgsmål, der kun angår de enkelte fabrikater og årgange.

Repræsentanter for Vestas, Siemens og Nordex vil være til stede for spørgsmål ved en del af mødet.

Erfa-grupper

Danmarks Vindmølleforenings medlemmer mødes i uformelle erfa-grupper for ejere af

- Vestas op til og med V66
- Vestas fra V80
- Siemens op til og med 2,3 MW combi stall
- Siemens fra 2,3 MW vario speed
- NEG Micon
- Nordex

Bemærk erfa-grupper for ejere af nye, store møller fra hhv. Vestas og Siemens.

Ejere af husstandsmøller mødes til en særlig temadag 16.9.

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

Vindtræf 2016

7.00 - 9.45

Ankomst, indskrivning og kaffe

7.30 - 8.30 og 8.30 - 9.30

Rundvisning i produktionshallerne

Rundvisning på ca. en time i mindre grupper og med fokus på 3 MW og 6-7 MW Direct Drive mølle-serierne samt vingetest og -afprøvning.

Begrænset deltagerantal.

Tidsbestilling nødvendig (sammen med almindelig tilmelding).

9.45 - 10.00

Velkomst

Kristian Jakobsen, formand for Danmarks Vindmølleforening

De nye vindmøller

Den tekniske udvikling og økonomien.

10.00 - 10.40

Innovation og industrialisering

Hvordan nedbringes omkostninger til vindenergi?

- Bedre ydeevne for møllerne
- Lavere omkostninger for komponenterne
- Forbedret pålidelighed

Morten Pilgaard Rasmussen, teknisk direktør, Siemens Wind Power

Lagring af energi

Vindkraft produceres, når det blæser. Og el er en energi, der skal bruges, når den produceres. Hvis man kan "gemme" strøm på en teknisk og økonomisk fornuftig måde, kan man komme op på en meget høj andel af vindkraft i energisystemet.

Er det realistisk her og nu?

Alle anvendelige muligheder skal tages i brug. Vi ser på potentialet i to af dem.

10.40 - 11.20

Effektiv integration af store mængder vindenergi

Indenlandsk energilagring kan stabilisere elmarkedet og samtidig dække en væsentlig del af vores varmebehov.

Med termisk energilagring kan vi gemme strømmen i dage og uger - og vi har allerede infrastrukturen på plads.

Principper og praktiske forhold ved energilagring gennemgås.

Henrik Stiesdal, fhv. teknologichef, Siemens Wind Power

11.20 - 12.00

Vi kan flyve på vindkraft, hvis vi lagrer den

Hvordan flytter vi vindenergi ind i transportsektoren?

Brint fra elektrolyse kan øge udnyttelsen af biomasse til produktion af VE-brændsler.

Energinet.dk Gaslager samarbejder med industripartnere om at realisere lagring af brint.

Hans-Åge Nielsen, chefkonsulent, Energinet.dk Gaslager A/S

12.00 - 13.00

Frokost

Hvordan får vindmøllestrømmen værdi

Hvilken afregning kan vindmøllejerne se frem til de kommende år?

Hvilken sammenhæng er der mellem vindenergien, klimapolitikken og samfundsøkonomien?

Hvad mangler vi af politiske beslutninger om indpasning af vindmøllernes produktion?

13.00 - 13.40

Vindkraftens rolle i fremtidens energisystem

Økonomien for møllejerne, elforbrugerne og samfundet.

Kan den grønne omstilling betale sig?

Poul Erik Morthorst, professor, afdelingsleder, Systemanalyser, DTU.

Medlem af Klimarådet og af bestyrelsen for Energinet.dk

13.40 - 14.15

Vindkraften i dansk energipolitik

Hvilket aktuelt beslutningsgrundlag har regering og Folketing for den fremtidige vindkraftudbygning på land og hav?

Hvilke politiske beslutninger skal tages for at vindmøllestrømmen indpasses bedre i energisystemet og således får større værdi?

Hvilken afregning kan vindmøllejerne se frem til de kommende år?

Morten Bæk, direktør, Energistyrelsen

14.15 - 14.30

Kaffe

14.30 - 15.30

Hvilke beslutninger venter på de danske politikere?

Hvad vil regeringen og Folketinget med vindkraften?

Andreas Steenberg, klima- og energiordfører (RV)

Thomas Danielsen, klima- og energiordfører (V) og formand for Folketingets energi-, forsynings- og klimaudvalg

Plads til spørgsmål og debat.

15.30

Afslutning

Praktiske oplysninger

Tid Lørdag den 5. november 2016
kl. 9.30-15.30

Mellem kl. 7.30 og 9.30
er der rundvisning i
produktionshallerne.

Begrænset deltagerantal.

Tidsbestilling i forbindelse med
tilmelding!

Sted Siemens Wind Power
Borupvej 16, Brande

Pris Medlemmer af DV kr. 150,-
Ikke-medlemmer kr. 750,-

Tilmelding og betaling på www.dkvind.dk
(under arrangementer) senest 28. oktober.

INDLÆG TIL NATURLIG ENERGI

Læserbrev, artikler og annoncer skal være Naturlig Energi i hænde senest den 12. i måneden før udgivelse.

Indlæg kan indsendes som e-mail til: redaktion@naturlig-energi.dk

HVIS NATURLIG ENERGI UDEBLIVER

Naturlig Energi er normalt læserne i hænde før den 15. i måneden.

Hvis bladet ikke er modtaget den 18., kontakter DV-medlemmer vindmølleforeningen og abonnenter bladets kontor (se herunder).

VED ADRESSE-ÆNDRINGER

skal medlemmer kontakte Danmarks Vindmølleforening (tlf. 86 11 26 00),

og

abbonenter kontakte Naturlig Energi (tlf. 86 36 54 65)

Indleveret til postbesørgelse den 11. juli 2016

Vi rådgiver om alt vedr. vindmøller – herunder etablering, drift, tilladelser, ejerstruktur og handel ...

Margrethepladsen 4, Plan 4
8000 Århus C
Telefon 86 12 44 00
www.advokatkompagniet.dk

Advokat Thomas Bøgild-Jakobsen
tbj@advokatkompagniet.dk

Advokat Elvir Mesanovic
elme@advokatkompagniet.dk

I samarbejde med
Danmarks Vindmølleforenings konsulenter
info@dkvind.dk · 86112600 · www.dkvind.dk

Tyske vindmøller

Vi **køber** eksisterende vindmøller til videre drift

Vi tilbyder en yderst kompetent **administration** af din tyske vindmølle, og har i dag mere end 100 vindmøller i administration

Vi er vindmøllefolk med massiv **brancheerfaring** og med et indgående kendskab til driften af vindmøller

Kontakt os for en uforpligtende snak om netop dine muligheder

Ecopartner

Egå Havvej 21, 8250 Esbjerg
T: 8622 6200
M: 2080 0207
ecopartner.dk

Vindmøller købes

Til videre drift eller nedtagning. Gerne defekte.

K/S Medvind
E: ksj@med-vind.com eller jo@med-vind.com
T: 23682241 eller 6115 3536

P&J WINDPOWER ApS
Trust our experience

www.pjwindpower.com
mak@pjwindpower.com
Tel.: 23 23 92 80

- Køb og salg af brugte vindmøller til videredrift og nedtagning.
- Nedtagning af vindmøller.
- Fjernelse af hele anlæg.

Planlægning for vindmøller

Den rigtige, fysiske placering af en vindmølle er afgørende for både møllens evne til at producere elektricitet og for befolkningens accept af vindmøller som en del af det danske landskab.

Hvem bestemmer, hvor der kan opstilles vindmøller?

Vindmøller kan kun opstilles hvor det ikke er i strid med gældende love og regler, bl.a. plan-, naturbeskyttelses- og bygge-lovgivning, samt støj- og tilslutningsbekendtgørelserne.

Beslutninger om placering af vindmøller på land tages af kommunerne.

Husstandsvindmøller er undtaget fra kravet om forudgående planlægning.

På havet varetages opgaverne omkring placering af vindmøller af staten, dvs. i praksis af Energistyrelsen. Se Faktablad P4 "Vindmøller på havet".

Alle vindmølleplaceringer søges indpasset i forhold til de mange andre benyttelses- og beskyttelsesinteresser både på land og til vands. På land sker denne indpasning og afvejning som nævnt ved kommuneplanlægning, mens der til havs ikke er nogen formelle krav om egentlig planlægning for placering af vindmøller.

De eksisterende udpegninger af lokaliteter til vindmøller på havet har dog omfattet inddragelse andre interesser og egentlige høringer af andre myndigheder og af offentligheden.

Det forventes, at staten vil udarbejde en egentlig "havplan", hvori der bl.a. vil blive udpeget havområder til opstilling af vindmøller. Forslag til lov om maritim planlægning er således under udarbejdelse i regeringen og forventes vedtaget i første halvdel af 2016.

Statens rolle

Staten planlægger normalt ikke for placering af vindmøller på land. Det gør kommunerne. Men kommunernes planlægning overvåges løbende af staten, og miljøministeren kan på statens vegne, standse en aktuell kommuneplanlægning, hvis den vurderes at være i strid med de statslige interesser.

Miljøministeren udsender hvert fjerde år en række udmeldinger til kommunerne om, hvordan de forventes at varetage de statslige interesser i forbindelse med deres kommuneplanlægning. Udmeldingerne omfatter traditionelt en række statslige mål for de enkelte planlægningstemaer (herunder for vindmølleplanlægningen). Altså beskrivelser af hvilken national udvikling man gerne ser understøttet i kommuneplanerne, samt en række mere konkrete krav til kommuneplanlægning. De statslige udmeldinger om vindmølleplanlægningen tager et naturligt afsæt i den statslige energipolitik og sigter mod en realisering af de nationale, energipolitiske mål.

Statslige rammer

Siden 1999 har staten udstedt nærmere regler for vindmølleplanlægningen i "Cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller". Vindmøllecirkulæret blev ved den seneste revision i foråret 2014 ændret til en bekendtgørelse (Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller).

Vindmøllebekendtgørelsen fastlægger blandt andet:

- Der tages ligeværdige hensyn til både udnyttelsen af vindressourcer og til nabobeboelse, natur, landskab, kulturhistoriske værdier samt de jordbrugs-mæssige interesser.

Planlovens formål

"Loven skal sikre, at den sammenfattende planlægning forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og medvirker til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet".

Faktablad P2

- Vindmøller (undtaget husstandsvindmøller) kan kun opstilles i områder hertil udpeget i kommuneplanen, og grupper af vindmøller skal opstilles i »et i forhold til landskabet, let opfattetligt geometrisk mønster«.
- Vindmøller må ikke opstilles nærmere nabobeboelse end 4 gange møllens totalhøjde (afstanden fra vindmølle-tårnets fod til øverste vingespids, når denne står højest). Ejeren af vindmøllen er ikke nabo og må derfor gerne selv bo inden for afstandskravet.
- Når der planlægges nye vindmøller inden for en afstand af 28 gange de nye eller de eksisterende vindmøllers totalhøjde, må den landskabelige påvirkning fra de to vindmøllegrupper ikke være betænkelig (oplevelsen af at både de eksisterende og de nye vindmøllerne står i "let opfattede, geometriske mønstre").

Planprocessen

Ved kommunalreformen i 2007 overtog kommunerne de tidligere amters planlægningsopgaver efter planloven. Kommuner blev dermed den offentlige myndighed, der har ansvaret for afvejningen af benyttelses- og beskyttelsesinteresser i forhold til arealanvendelsen i byerne og i det åbne land. Afvejningen sker med udgangspunkt i planlovens formålsparagraf.

Kommuneplanretningslinjer

Kommunen skal udarbejde retningslinjer for udpegning af områder til opstilling af vindmøller. Udpegningen kan ske efter forslag fra kommunen selv, fra offentligheden, eller fra jordejere/projektudviklere.

Placeringen og afgrænsningen af disse områder er som regel noget omtrentlig, men tager dog hensyn til absolutte begrænsninger såsom afstandskrav til naboer, støjgrænser, kirkebyggelinjer, strandbyggelinjer, fredede områder, fredskove, fortidsminder, beskyttede naturtyper og arter, veje, jernbaner og lufthavne. Retningslinjerne skal være udformet således at områdets/områdernes størrelse er tilpasset den/de påtænke vindmøllegruppe(r).

Lokalplanrammer

Hvis udnyttelsen af et udpeget vindmølleområde kræver udarbejdelse af lokalplanlægning, skal der også udarbejdes såkaldte rammebestemmelser for området i kommuneplanen. Langt de fleste vindmølleprojekter vil forudsætte udarbejdelse af en lokalplan for vindmølleområdet.

Rammebestemmelserne skal som minimum for hvert område fastlægge det forventede maksimale antal møller samt møllernes maksimale totalhøjde.

Lokalplaner og landzonetilladelser

En udnyttelse af et udpeget vindmølleområde vil som regel forudsætte udarbejdelse af lokalplan for området. En lokalplan for et vindmølleområde skal indeholde bestemmelser om møllernes præcise placering, antal, mindste og største totalhøjde samt udseende. Desuden fastlægges der ofte også bestemmelser om adgangsveje, kranpladser og evt. teknikbygninger i lokalplanen.

Hvis et vindmølleprojekt kan karakteriseres som et mindre projekt, er kommunen ikke forpligtet til at udarbejde lokalplanlægning for projektet. Projektet kan "nøjes" med en landzonetilladelse. Afgørende for, om et vindmølleprojekt er lokalplanpligtigt, er hvorvidt projektet vil medføre en væsentlig ændring af det bestående miljø. Kommunen skal navnlig lægge vægt på områdets eksisterende karakter og på offentlighedens interesse i at blive orienteret om projektet gennem en planproces.

Borgerinddragelse

Et helt centralt element i den danske planlov er kravet om inddragelse af offentligheden i planlægningsprocessen. Dette gælder derfor også, når der skal planlægges for opstilling af vindmøller.

Ved udarbejdelse af kommuneplanlægning skal kommunen invitere borgere, organisationer, virksomheder, andre myndigheder etc. til at deltage i det aktuelle planlægningsarbejde både før og efter at der er fremsættet forslag til den konkrete kommuneplanlægning.

Den inddragelse, der finder sted forud for fremsættelsen af forslag til kommuneplanlægning, kaldes den "forudgående offentlighedsfase" eller "ide-fasen". Her kan alle komme med gode ideer, ønsker, bekymringer og bemærkninger i øvrigt til det aktuelle planlægningsarbejde. På dette tidspunkt er meget lidt lagt fast endnu. Det er således på dette tidspunkt, at de største muligheder for at få indflydelse på den efterfølgende planlægning er til stede.

På baggrund af idéfasen udarbejder kommunen et forslag til kommuneplanlægning. Dette forslag skal fremlægges i offentligheden i 8 uger, så borgere, virksomheder, interesseorganisationer etc. kan komme med indsigelser mv. til den foreslåede planlægning. Forslaget sendes også til staten, så det kan vurderes i forhold til landsplanlægningen og de statslige interesser i øvrigt. Tilsvarende offentlighed gælder for forslag til lokalplaner.

Materiale, der udarbejdes som en del af miljøvurderingsarbejdet, indgår som vigtige elementer i inddragelsen af offentligheden i planlægningen.

På dette tidspunkt må man forvente, at kommunen har besluttet, at det/de foreslåede områder til opstillingen af vindmøller vil kunne blive endeligt tilladt til opstilling af vindmøller i et eller andet omfang. Der er således primært "omfanget" (antal møller, opstillingsmønstre, udformning etc.) der normalt reelt er til diskussion.

For områder, som kommunen ud fra øvrige planlægningsmæssige hensyn, slet ikke finder egnede til vindmøller, bør der dybest set ikke fremsættes forslag til planlægning for. Det er unødigt spild af kommunens og evt. byherres ressourcer.

Miljøvurdering

Vindmølleprojekter er et af en lang række bygge- og anlægsprojekter, som normalt kun kan realiseres, hvis der som en del af det nødvendige planlægningsarbejde, gennemføres systematiserede og grundige vurderinger af projekternes forventede miljømæssige konsekvenser.

Kravet om denne systematiske miljøvurdering udspringer af fælles europæiske regler; SMV-direktivet og VVM-direktivet.

VVM står for Vurdering af Virkninger på Miljøet. VVM består i en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af et konkret projekt. De danske regler herom findes (bl.a.) i planloven (landvindmøller) og VE-loven (havmøller) og hertil hørende særlige bekendtgørelser.

Alle vindmølleprojekter er omfattet af VVM-reglerne, og for alle projekter, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, skal der foreligge en VVM-redegørelse og kommuneplanretningslinjer før der kan gives tilladelse til etablering.

SMV står for Strategisk MiljøVurdering og fungere som en slags "overbygning" til VVM-bestemmelserne. SMV består i en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af en plan eller et program. De danske regler om SMV findes i loven om miljøvurdering.

Kommune- og lokalplanlægning for vindmøller vil altid være omfattet af reglerne om strategisk miljøvurdering.

Formålet med miljøvurdering er helt overordnet, systematisk at få identificeret, belyst og inddraget de væsentlige miljømæssige konsekvenser af at bruge et bestemt område/areal til et bestemt formål (f.eks. til opstilling af vindmøller) og dermed skabe et godt grundlag for at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og for at fremme en bæredygtig udvikling.

Vindmølleplanlægning kan påklages

Flere af de beslutninger, kommunen træffer under udarbejdelse af planlægning for vindmøller, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Kun de såkaldt klageberettigede kan klage, dvs. enhver med retlig interesse i forhold til den aktuelle planlægning samt visse landsdækkende organisation som f.eks. Danmarks Naturfredningsforening.

Der kan kun klages over retlige forhold, f.eks. om procedurerne for udarbejdelsen af den pågældende planlægningen er overholdt, om indholdet af planen og / eller miljørapport og om VVM-redegørelse lever op til kravene stillet efter lovgivningen. Man kan således ikke klage over de skøn og afvejninger, kommunen har lavet, eller over de konkrete aktiviteter som planen vil give mulighed for.

Landzonetilladelser til opstilling af vindmøller kan påklages i deres helhed.

Yderligere oplysninger

"Planloven"

"Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller"

"Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller"

"Lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 1533 af 10/12/2015)"

"Bekendtgørelsen om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning (BEK nr. 1832 af 16/12/2015)"

"Bekendtgørelse om vurdering af virkning på miljøet (VVM) ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg på havet (BEK nr. 68 af 26/01/2012)"

"Wind energy developments and Natura 2000"

"Store vindmøller i det åbne land"

"Den Gode Proces". Folder om fremme af lokal forankring og borgerinddragelse i forbindelse med vindmølleplanlægning, Danmarks Naturfredningsforening, KL, Vindmølleindustrien og Danmarks Vindmølleforening, 2009

"Den gode proces 2.0". Forslag til forbedringer af processen for opstilling af vindmøller på land, workshopresultater, december 2011

Vindinfo.dk. Statslig information om vindmøller

VidenOmVind

Faktablad P4 "Vindmøller på havet"

Danmarks Vindmølleforenings konsulenter følger løbende med i udviklingen inden for vindmølleplanområdet, f.eks. konkret planlægning, afgørelser fra klagenævn og domstole, samt forskning på området. Så kontakt endelig foreningen hvis de har spørgsmål om vindmølleplanlægning. Vi vejleder gerne.

Fakta om Vindenergi

Fakta om Vindenergi udgives af Danmarks Vindmølleforening.

Faktabladene, der giver faktaoplysninger om en række udvalgte emner, kan rekvireres fra sekretariatet eller hentes på www.dkvind.dk.

Danmarks Vindmølleforening
Ellemarksvej 47, Bygning 6
8000 Århus C

Tlf. 8611 2600
(kl. 9-15, fredag 9-13)
Fax 8611 2700
E-mail: info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Faktablad P2, april 2016

Læs mere om planlægning for vindmøller på foreningens hjemmeside www.dkvind.dk

Vindmøller købes

I alle størrelser såvel til videredrift som nedtagning.
Vindmølleplaceringer købes.
Udskiftningsprojekter gennemføres i samarbejde med
vindmølleejere og lodsejere.
Mange års erfaring tilbydes.

GK Energi ApS

Nyrup Mark 42, 9240 Nibe
Tlf: 9835 3181, Fax: 9835 0381,
Mobil: 2048 6133
Email: gk@gkvind.dk
Hjemmeside: www.gkenergi.dk

KR Montage er ISO 9001:2008
certificeret på
Nordtank, Micon, NEG-Micon
og Vestas op til V47.

Kalkværksvej 4A, Rosmus, DK-8444 Balle Tel.: +45 51508891
E-mail: keld@krmontage.dk Web: www.krmontage.dk

VI SKABER NY ENERGI MED GAMLE VINDMØLLER

SOM ENERGISELSKAB MED MERE END
250 VINDMØLLER I DRIFT OG OVER
500 VINDMØLLEHANDLER PÅ BAGEN
ER VI SPECIALISTER PÅ OMRÅDET.

DERFOR GIVER VI MARKEDETS BEDSTE
PRIS FOR BRUGTE VINDMØLLER.
ALLE STØRRELSER. OVERALT I DANMARK.

Ring til Jesper Pedersen på 28 29 50 44 eller
send mail til jesper@windestate.com

Wind Estate A/S · Læsøvej 1 · 8940 Randers SV
Tlf. +45 87 61 11 44 · www.windestate.com

ENERGISELSKAB MED PERSPEKTIV

God til finansiering

Vi har løsningen til finansiering af netop din mølle!

I Ringkjøbing Landbobank har vores special-
afdeling siden 1995 udelukkende beskæftiget sig
med finansiering af vindmøller - og vi kan derfor
som landets førende vindmøllebank tilbyde:

- 8 medarbejdere med mangeårig erfaring
og stor ekspertise
- Professionel sparringspartner på nye projekter
- Skarpe priser
- KfW- finansiering
- Finansiering af alle mølletyper - både nye og
eksisterende i Danmark og Tyskland

Lars Knudsen
Tlf: 7624 9312

Torben Sørensen
Tlf: 7624 9315

Dorthe Susgaard
Tlf: 7624 9362

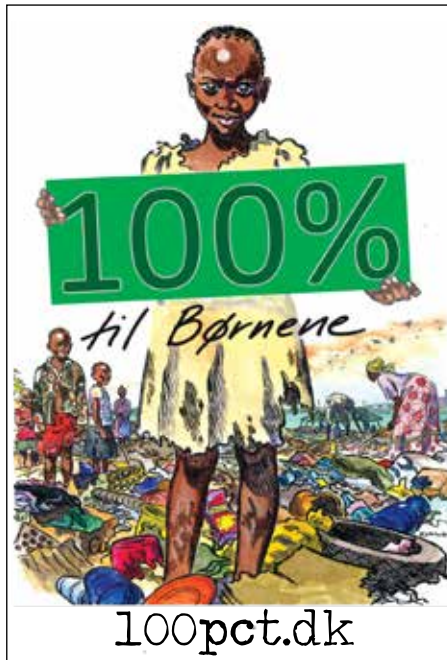
Klaus Østergaard
Tlf: 7624 9373

Torvet 1 / 6950 Ringkjøbing
vind@landbobanken.dk / www.landbobanken.dk/vind

REFINANSIERING
- også vores speciale

SPAR PENGE PÅ KVALITETS RESERVEDELE

Salg af nye og brugte original reservedele

AMSOIL Gearolie – topkvalitet til økonomi pris!

Ring og hør nærmere
96 63 40 10

Danwind Spare Parts
www.danwindspareparts.com

HVEM PASSER PÅ JERES VINGER?

Vi har over 20 års erfaring i:

- Reparation af alle typer vindmøllevinger
- Inspektion med Rope Access
- Wire udskiftning
- Reparation af nacelle skader
- Reparation af overfladeskader på mølletårn

Bavnevej 10B · 6580 Vamdrup
Tlf: +45 5353 6262
Mail: info@danishbladeservice.com

ET KNALDHAMRENDE godt program/administrationsprogram

Nyt brugervenligt program til administration af vindmøllelaug.

- Oversigt over interessenter og andele.
- Styrer valgt skattemetode.
- Årligt servicebrev til brug for selvangivelsen.
- 2 udbetalingsformer via PBS.
- Informationsformidling via post, E – post eller PBS.
- Online brugervejledning med mulighed for egne notater.

Uhre Vindmøllelaug I/S. Uhrevej 32 b. 7330 Brande
uhrevind@uhrevind.dk telefon 20 28 46 05

REPARATION AF VINDMØLLEGEAR

Vore erfarne rejsemontører reparerer gear af alle fabrikater i møller eller på vor udstyrede maskinfabrik. Konkurrencedygtige priser og professionel service.

A/S Grenaa Motorfabrik Sdr. Kajgade 3-5 · 8500 Grenaa
Tlf. 86 32 06 66 · Fax 86 32 63 90 · E-mail: info@grmo.dk · www.grmo.dk

WindATC
Wind AnalytiX Turbine Control

HEPTAGON

Introduktionspris

Udskiftning af analogt modem til IP-modem fra kr. 3.500.-
Årligt abonnement fra kr. 1.950.-

Priser ex. moms

Kontakt: 46141070
info@heptagon.dk

Gear og hovedkomponenter

Udskiftning · Reparation · Servicing

- Renovering af gear og hovedkomponenter
- Levering af nye gear
- Fejlanalyser
- Forsikringsrapporter
- Afprøvning, testkørsel og montage

WindTech as

Mørupvej 35 · DK-7400 Herning
Tel. +45 97 33 33 80 · www.wind-tech.dk

Nøgletal april 2016

Vindmøller i Danmark

	Afgang apr.16	Tilgang apr.16	Status
Antal	7	33	5.880
MW	1,09	0,36	5.086

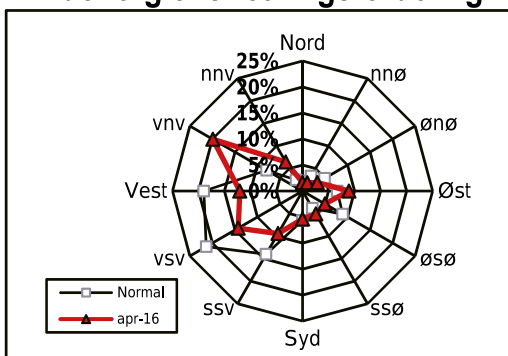
Vindmøllers elproduktion

	Apr.16 (GWh)	Seneste 12 måneder (GWh)	Seneste 12 mdr. korr. til normalt vind-år (GWh)
Vindkraft	1.041	13.750	12.850
Elforbrug	2.704	33.851	33.851
Vinddækning	38,5%	40,6%	38,0%

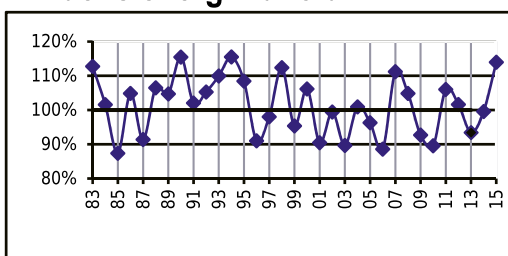
Miljøforbedring pga. vindkraft

Når vindkraft erstatter kul	g/kWh	Apr.16 (ton)	Seneste 12 mdr. (ton)
Sparet kul	332	345.740	4.565.080
CO ₂	772	803.950	10.615.186
SO ₂	0,07	73	963
NO _x	0,18	187	2.475
Partikler	0,02	21	275
Slagger/ aske	52,3	54.465	719.138

Vindenergiens retningsfordeling

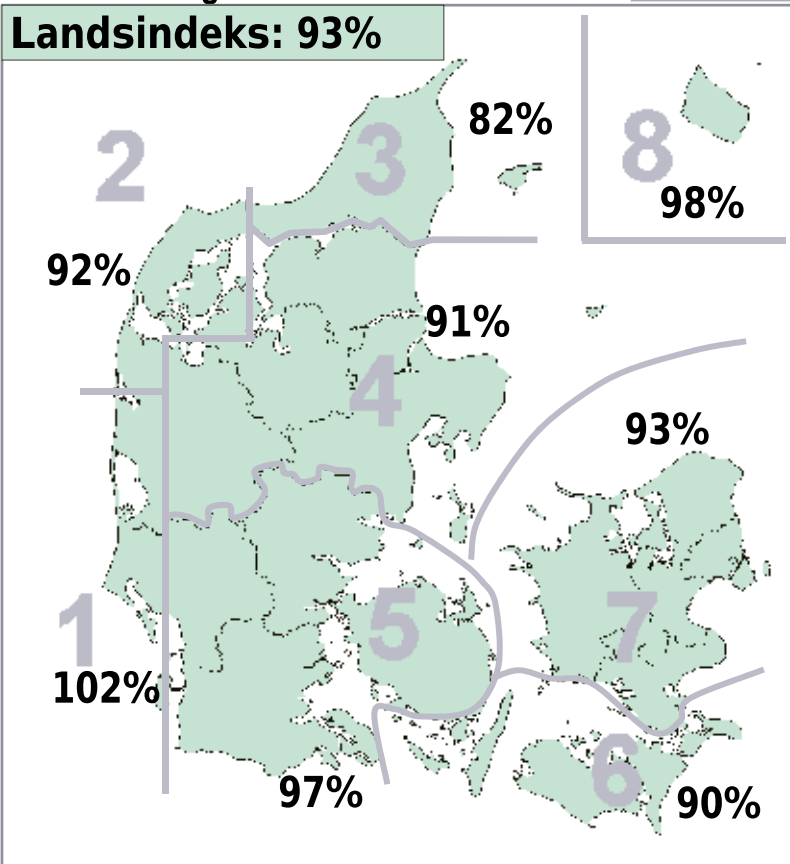
Vindens energiindhold

Datakilder: Energistyrelsens stamdataregister for vindmøller samt Risøs vindmålinger.
Før december 2003: Naturlig Energi
Beregning: EMD, Aalborg - www.vindstat.dk

Vindens energiindhold

Version 2013

Vindens energiindhold lokalt seneste 12 måneder

Område	Maj. 15	J un. 15	J ul. 15	Aug. 15	Sep. 15	Okt. 15	Nov. 15	Dec. 15	Jan. 16	Feb. 16	Mar. 16	Apr. 16	Gns.
	1	136	101	104	63	82	70	137	195	136	117	82	
2	126	109	109	66	81	84	118	189	135	115	76	92	108,4
3	129	120	110	68	91	97	117	194	129	106	63	82	108,9
4	119	102	106	69	82	89	120	192	138	113	68	91	107,5
5	118	82	100	64	75	76	147	201	148	121	70	97	108,1
6	104	74	102	69	81	66	159	190	129	125	60	90	104,2
7	109	78	98	77	84	79	146	194	136	119	55	93	105,6
8	92	73	90	82	80	85	147	186	118	127	55	98	102,7
Gns.	117	92	102	70	82	81	136	193	134	118	66	93	107,0

Vindens energiindhold på landsplan

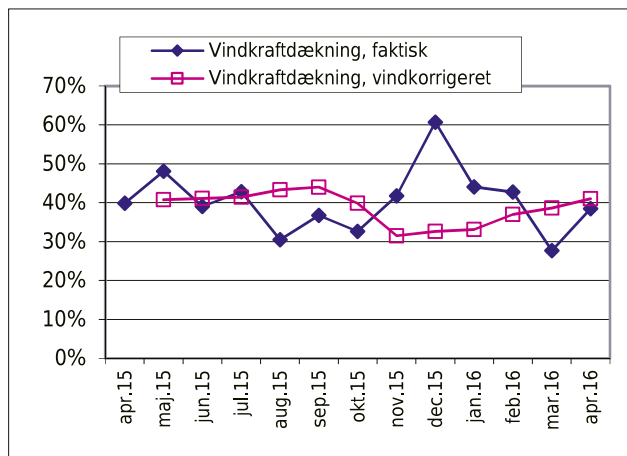
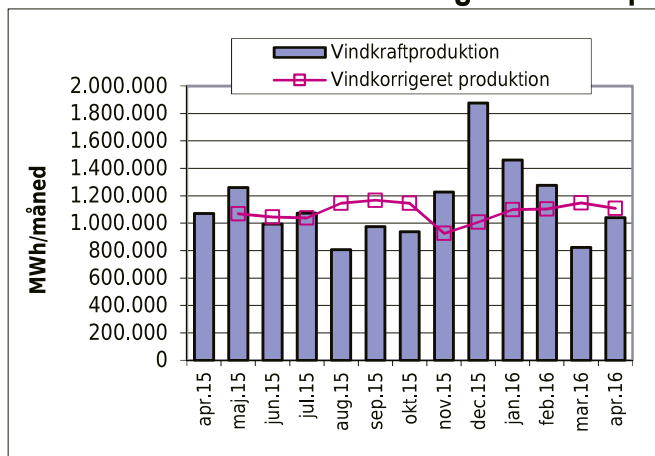
	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj.	J un.	J ul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
2011	91	154	122	98	102	66	64	84	95	124	92	180	106,0
2012	147	121	134	86	93	90	67	56	109	98	97	122	101,7
2013	106	63	136	102	70	82	54	67	65	109	97	170	93,4
2014	201	125	118	96	59	55	53	91	66	97	99	136	99,6
2015	159	115	118	104	117	92	102	70	82	81	136	193	114,0
2016	134	118	66	93									102,8

Månedsfordeling baseret på seneste 10 år

Gns.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj.	J un.	J ul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
149	113	117	89	85	74	66	73	91	99	120	134	100,9	
Min.	91	63	66	52	42	53	33	45	65	59	92	76	89,6
Max.	233	165	146	107	117	99	102	91	131	125	152	193	114,0

Vindmøllers elproduktion

Seneste 13 måneders udvikling i vindkraftproduktionen

Gennemsnitlig energiproduktion i kWh pr. vindmølle

Mølle størrelse kW	Februar 16	Marts 16	April 16	År til dato	2015	MWh/MW/år vindkorrigeret
0-14	2.135	1.253	1.688	5.712	15.075	1.704
15-18	1.729	777	1.567	4.839	18.625	1.097
19-25	4.101	2.269	3.066	11.385	40.287	1.537
26-54	3.232	1.908	2.272	9.070	37.320	930
55	5.179	2.480	4.273	16.429	55.987	921
75	8.106	3.900	6.077	24.613	84.284	1.073
76-100	13.401	6.490	9.447	40.720	155.771	1.539
130	23.985	11.320	7.623	50.656	215.534	1.786
150	27.979	15.134	22.099	93.973	315.761	1.931
151-179	26.979	15.629	21.859	94.403	308.280	1.704
180-199	21.489	9.711	18.759	66.292	217.043	1.257
200-219	28.951	15.166	23.548	99.197	332.913	1.534
225	46.341	31.079	39.415	167.777	525.187	2.154
250	34.686	18.489	27.389	116.631	393.600	1.430
300	57.978	33.009	46.559	193.601	635.541	1.937
400	61.796	35.183	48.643	211.938	709.677	1.583
450	64.452	30.482	45.745	206.476	806.020	1.487
500	91.341	52.206	72.119	320.340	1.056.133	1.874
550	96.253	44.084	69.656	311.093	1.028.274	1.678
600	115.664	67.936	91.410	408.154	1.337.181	1.960
660	121.624	71.334	99.165	439.737	1.441.214	1.912
750	134.195	76.794	105.649	474.090	1.574.491	1.820
800	140.428	75.333	110.369	498.024	1.573.474	1.738
850	165.131	105.690	136.311	604.557	1.924.886	2.008
900	160.655	92.656	125.418	551.284	1.853.145	1.796
1000	192.831	111.696	149.712	679.507	2.187.350	1.926
1300	228.426	130.993	181.238	793.643	2.544.191	1.724
1500	301.154	177.802	232.425	1.067.346	3.607.533	2.077
1650	316.854	187.785	249.122	1.115.848	3.558.280	1.920
1750	430.910	263.066	346.412	1.522.700	4.827.488	2.479
2000	536.435	374.011	481.392	2.029.236	6.176.887	2.850
2300	775.491	511.743	626.096	2.793.231	8.367.691	3.415
3000	781.128	505.698	631.538	2.806.828	8.670.065	2.659
3075-3500	961.652	665.141	791.945	3.441.059	8.893.607	3.159
3600-4200	1.330.841	897.810	1.077.914	4.778.252	14.560.863	3.906
Andre	758.350	614.171	716.423	2.928.573	7.306.257	2.158
Gns, alle	234.771	155.255	197.540	835.886	2.631.549	2.113

Når den vindkorrigerede produktion (se graf til venstre) ikke er helt ens i to nabomåneder med præcist de samme møller, skyldes det dels landsdelsvariationer og forskelle i vindretning men også generel metodeusikkerhed ved vindindeks beregningen. Om sommeren (se graf til højre) er vindkorrigeret vindkraftdækning lidt højere grundet lavere elforbrug.

Den gennemsnitlige elproduktion opdelt på mølle størrelser ses i tabellen til venstre. For overskuelighedens skyld er nogle grupper samlet i intervaller. Mølle størrelser, der er under 5 af, er samlet under "Andre".

Vindkorrigeret produktion pr. kW beregnes fra de seneste 12 måneders produktion korrigeret med vindindeks. Kun de måneder, møllerne har været i drift, indgår.

Vindkorrigeret produktion per kW er en måde at måle vindmøllernes effektivitet på. Men man skal her være opmærksom på, at rotorareal i forhold til generatoreffekt samt navhøjde er meget afgørende. Endnu mere afgørende er mølleplaceringen. En offshore-placering giver eksempelvis omkring 50% mere produktion end en gennemsnitlig landplacering. På land kan produktionen variere mere end en faktor 3, primært bestemt af terrænets ruhedsklasse.

Nøgletal maj 2016

Version 2013

Vindmøller i Danmark

	Afgang maj.16	Tilgang maj.16	Status
Antal	4	71	5.942
MW	0,75	6,70	5.091

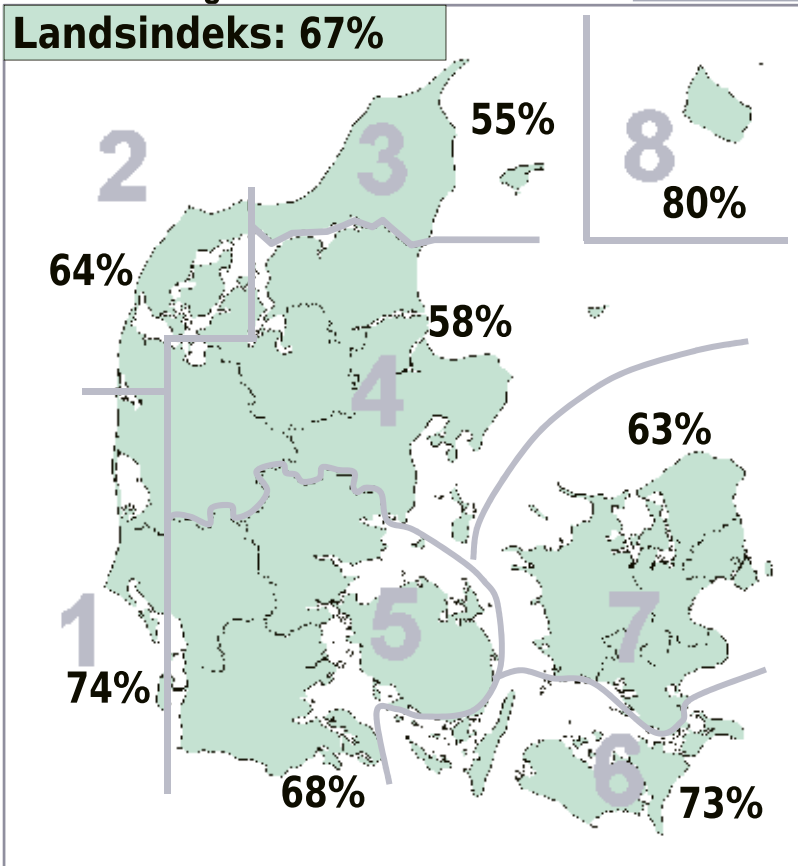
Vindmøllers elproduktion

	Maj.16 (GWh)	Seneste 12 måneder (GWh)	Seneste 12 mdr. korr. til normalt vind-år (GWh)
Vindkraft	826	13.316	12.945
Elforbrug	2.602	33.832	33.832
Vinddækning	31,7%	39,4%	38,3%

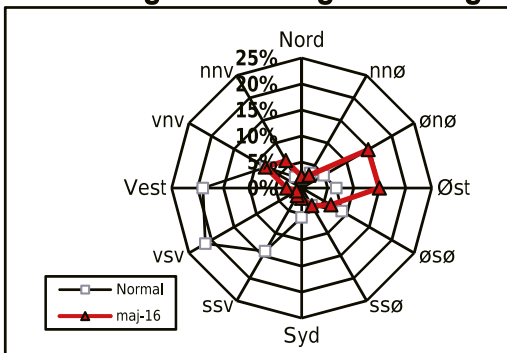
Miljøforbedring pga. vindkraft

Når vindkraft erstatter kul	g/kWh	Maj.16 (ton)	Seneste 12 mdr. (ton)
Sparet kul	332	274.174	4.421.036
CO ₂	772	637.537	10.280.241
SO ₂	0,07	58	932
NO _x	0,18	149	2.397
Partikler	0,02	17	266
Slagger/ aske	52,3	43.191	696.446

Vindens energiindhold

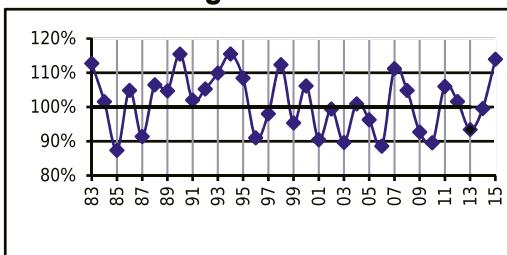
Vindenergiens retningsfordeling

Vindens energiindhold lokalt seneste 12 måneder

Om-råde	J un. 15	J ul. 15	Aug. 15	Sep. 15	Okt. 15	Nov. 15	Dec. 15	J an. 16	Feb. 16	Mar. 16	Apr. 16	Maj. 16	Gns.
1	101	104	63	82	70	137	195	136	117	82	102	74	105,4
2	109	109	66	81	84	118	189	135	115	76	92	64	103,3
3	120	110	68	91	97	117	194	129	106	63	82	55	102,7
4	102	106	69	82	89	120	192	138	113	68	91	58	102,4
5	82	100	64	75	76	147	201	148	121	70	97	68	104,0
6	74	102	69	81	66	159	190	129	125	60	90	73	101,6
7	78	98	77	84	79	146	194	136	119	55	93	63	101,8
8	73	90	82	80	85	147	186	118	127	55	98	80	101,8
Gns.	92	102	70	82	81	136	193	134	118	66	93	67	102,9

Vindens energiindhold

Vindens energiindhold på landsplan

	J an.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj.	J un.	J ul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
2011	91	154	122	98	102	66	64	84	95	124	92	180	106,0
2012	147	121	134	86	93	90	67	56	109	98	97	122	101,7
2013	106	63	136	102	70	82	54	67	65	109	97	170	93,4
2014	201	125	118	96	59	55	53	91	66	97	99	136	99,6
2015	159	115	118	104	117	92	102	70	82	81	136	193	114,0
2016	134	118	66	93	67								95,6

Datakilder: Energistyrelsens stamdataregister for vindmøller samt Risøs vindmålinger. Før december 2003: Naturlig Energi
Beregning: EMD, Aalborg - www.vindstat.dk

Månedsfordeling baseret på seneste 10 år

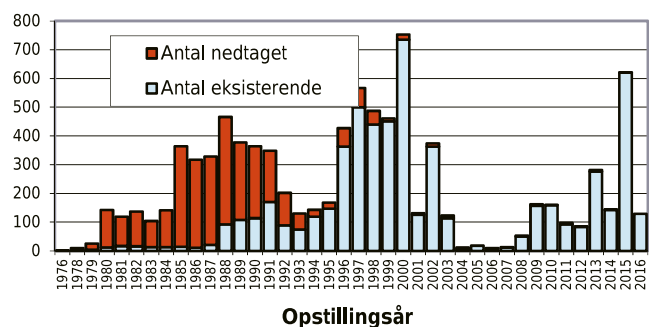
Gns.	149	113	117	89	81	74	66	73	91	99	120	134	100,6
Min.	91	63	66	52	42	53	33	45	65	59	92	76	89,6
Max.	233	165	146	107	117	99	102	91	131	125	152	193	114,0

Vindmøller i Danmark

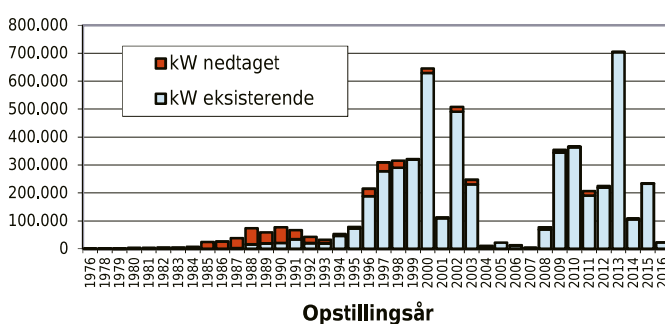
Antal vindmøller og effekt

Størrelse,	Opstillet brutto		Gns. kW	Nedtaget		Møller nu i Danmark		Gns. alder	Afg.mar.16-maj.16		Tilg.mar.16-maj.16	
	Antal	kW		Antal	kW	Antal	kW		Antal	kW	Antal	kW
0-14	988	10.016	10	150	1.506	838	8.510	2,5	2	22	96	960
15-18	133	2.181	16	104	1.686	29	495	26,2	-	-	-	-
19-25	270	6.327	23	97	2.113	173	4.214	7,3	-	-	5	125
26-54	113	3.712	33	104	3.398	9	314	28,9	-	-	-	-
55	429	23.595	55	390	21.450	39	2.145	29,5	-	-	-	-
75	370	27.750	75	344	25.800	26	1.950	26,9	-	-	-	-
76-100	573	54.368	95	551	52.296	22	2.072	26,6	1	100	-	-
130	108	14.040	130	102	13.260	6	780	27,0	-	-	-	-
150	750	112.500	150	487	73.050	263	39.450	25,1	6	900	-	-
151-179	47	7.660	163	27	4.325	20	3.335	26,7	-	-	-	-
180-199	48	8.640	180	32	5.760	16	2.880	27,4	1	180	-	-
200-219	250	50.000	200	130	26.000	120	24.000	25,6	1	200	-	-
225	469	105.525	225	217	48.825	252	56.700	22,1	2	450	-	-
250	124	31.000	250	75	18.750	49	12.250	24,6	-	-	-	-
300	135	40.500	300	77	23.100	58	17.400	21,2	2	600	-	-
400	108	43.200	400	38	15.200	70	28.000	20,9	-	-	-	-
450	49	22.050	450	11	4.950	38	17.100	23,4	-	-	-	-
500	142	71.000	500	4	2.000	138	69.000	20,6	3	1.500	-	-
550	56	30.800	550	-	-	56	30.800	18,8	-	-	-	-
600	919	551.400	600	72	43.200	847	508.200	18,7	-	-	-	-
660	414	273.240	660	7	4.620	407	268.620	16,4	3	1.980	-	-
750	746	559.500	750	46	34.500	700	525.000	16,7	-	-	-	-
800	55	44.000	800	-	-	55	44.000	15,2	-	-	-	-
850	87	73.950	850	1	850	86	73.100	12,2	-	-	1	850
900	182	163.800	900	11	9.900	171	153.900	14,4	-	-	-	-
1000	188	188.000	1.000	2	2.000	186	186.000	16,2	-	-	-	-
1300	85	110.500	1.300	-	-	85	110.500	15,2	-	-	-	-
1500	46	69.000	1.500	3	4.500	43	64.500	13,3	-	-	-	-
1650	16	26.400	1.650	-	-	16	26.400	15,2	-	-	-	-
1750	39	68.500	1.756	7	12.300	32	56.200	10,7	-	-	-	-
2000	224	448.000	2.000	9	18.000	215	430.000	10,5	-	-	-	-
2300	358	823.400	2.300	3	6.900	355	816.500	7,9	-	-	-	-
3000	150	450.000	3.000	4	12.000	146	438.000	4,2	-	-	-	-
3075-3500	156	499.750	3.204	-	-	156	499.750	2,3	-	-	2	6.400
3600-4200	136	491.000	3.610	6	22.600	130	468.400	3,6	-	-	-	-
Andre	117	119.362	1.020	88	23.940	29	95.422	12,3	-	-	-	-
I alt	9.080	5.624.666	619	3.199	538.779	5.881	5.085.887	12,3	21	5.932	104	8.335

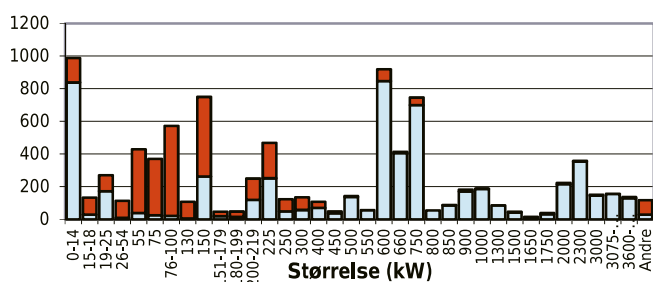
Antal fordelt på opstillingsår

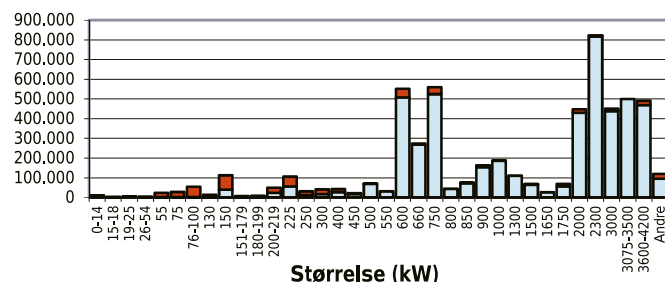
Effekt fordelt på opstillingsår (kW)

Antal fordelt på møllestørrelser

Effekt fordelt på møllestørrelser (kW)

KALENDEREN

September

9. Temadag om husstands møller Fredericia
16. Reception i anledning af direktørskifte Aarhus
23. Erfa- og informationsdag for møllejere Vingsted
29. Regionalt møde om teknik og økonomi Holstebro

Oktober

5. Regionalt møde om teknik og økonomi Sorø
11. Regionalt møde om teknik og økonomi Aarhus
13. Temadag om Vindkraftens værdi Fredericia
27. Regionalt møde om teknik og økonomi Odense

November

2. Regionalt møde om teknik og økonomi Brønderslev
5. Vindtræf 2016 Siemens i Brande
8. Regionalt møde om teknik og økonomi Vojens
10. Regionalt møde om teknik og økonomi Nykøbing F

Programmer og tilmelding på www.dkvind.dk

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

Fakta om vindenergi?
Find dem på
www.dkvind.dk

Købes:

Brugte møller fra 55 kW til 900 kW til nedtagning

Sælges:

Møller i drift fra 150 kW til 500 kW samt andele i eksisterende møller op til 2,3 MW størrelse

Dansk Vindmølleformidling Aps
20680188

Alt i nedbrydning udføres

Fjernelse af Vindmøllefundamenter
Skrotning af Tårne,
Gittermaster og andet.
Sprængnings Certifikat

Tlf. 22 50 62 18
www.toft.in

Skat og revision ved investeringer i Tyskland

 tyskrevision®

tyskrevision | TR Steuerberater
Langberger Weg 4, D-24941 Flensburg
sologvind@tyskrevision.com
www.tyskrevision.com

Bonus møller købes

Rep. udføres på Bonusmøller
Reserve dele haves til mindre
Bonusmøller 150kW-600kW
TB Vindenergi Tlf 21470339
E-Mail brandholm@os.dk

VINDMØLLER KØBES

Vindmøller til fortsat drift købes.
Køb af defekte vindmøller der kan repareres.

Vindmølleplaceringer købes.
Udskiftningsprojekter gennemføres
i samarbejde
med vindmøllelaug og lodsejere.

Dansk Vindenergi ApS
www.dansk-vindenergi.dk
e-mail: niels@mejlholm.com
Tlf. 20 80 49 09

EKSPORT

Vindmøller op til 300 kW søges til eksport
Kontakt Søren Bro
info@energyworld.dk
0045 2348 8001

Vindmølleservice
Vestas, Neg Micon, Wind World og Bonus - møller op til 1000kW

  Per & Jørgen THERKILSEN A/S
Vindmølleservice - aut. elinstallatør

Tlf. 98 95 14 99 - 40 37 64 64
Hovedafdeling: 9750 Østervrå - Montørcamp: 6800 Varde
www.pjt-el.dk

MilWatcher giver dig
ONLINE OVERVÅGNING

GREENBYTE™

Få bl.a. adgang til:

- Produktionstal
- Status og fejlbeskeder
- Temperaturer
- Kontakt til servicefirma

www.milwatcher.dk

Kontakt **Greenbyte** på 70 27 70 47 eller e-mail: info@greenbyte.dk

Vindmøller:

- Køb af såvel igangværende vindmøller som vindmøller til nedtagning.
- Nedtagning og fjernelse af vindmøller og anlæg.
- Køb af nedtagne vindmøller og dele.

www.green-ener-tech.dk
Tlf. 40 44 77 01

REVISION LIMFJORD

VI ER TÆTTERE PÅ DIG

Tlf. - 9795 1711
www.revisionlimfjord.dk

I perioden fra og med 20. juli til og med 24. august er der rundvisning i samlingen i Lem hver onsdag kl. 13.30.

Der er gratis adgang og tilmelding på forhånd er kun nødvendig for grupper på over 4-5 personer. Se mere på vores hjemmeside.

www.vindhistorie.dk
Danmarks
Vindkraftshistoriske
Samling

VINDMØLLESERVICE

/W/ WINCON A/S.

SIEMENS / VESTAS / NEG-MICON / NORDEX / WINDWORLD

+45 87120066

Vi er **dine** teknikere - brug os!

Strange Skriver
ss@dkvind.dk
Tlf. 2142 4670

Steen N. Buss
sb@dkvind.dk
Tlf. 3059 7949

Poul Kr. Madsen
pm@dkvind.dk
Tlf. 5122 2808

Steen Andersen
sa@dkvind.dk
Tlf. 2049 1319

Ole Andersen
oa@dkvind.dk
Tlf. 2335 3023

Få et godt råd

Har du spørgsmål om service, garanti, reparationer eller serviceaftaler, lækker din gearkasse olie, er der spåner i olien eller en mislyd ved lejer, gear eller generator? Så kan du som medlem altid ringe til en af foreningens tekniske konsulenter og få et godt, gratis råd!

Herudover har du mulighed for at købe en række ydelser i teknisk afdeling. Medlemmer betaler kun halv pris for de fleste af foreningens ydelser.

Se ydelser og priser på www.dkvind.dk.

Vi ved, hvad vi snakker om

Danmarks Vindmølleforenings tekniske konsulenter yder uvildig, seriøs og kvalificeret rådgivning til medlemmerne. Konsulenterne har både en maskinmæssig og en elteknisk uddannelse samt mange års erfaring med vindmøller.

Erfaringsopsamlingen hos de tekniske konsulenter er et stort aktiv for alle medlemmer. Vi udfører hvert år eftersyn i et meget stort antal vindmøller og har derfor et detaljeret kendskab til alle vindmøllefabrikater, -størrelser og -typer. Ingen andre steder er en så omfattende specialviden og erfaring samlet.

Vi er derfor godt klædt på til både at rådgive medlemmerne og til aktivt at gå i dialog med f.eks. vindmøllefabrikanter og forsikringsselskaber.

Vi er certificeret efter ISO 9001 af Bureau Veritas. Det sikrer, at kvaliteten af vores arbejde altid er i fokus og har højeste prioritet.

